

DEBRECZEN

XIX. évi. 4. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

Közöljük a postai-, tanügyi-, igazságügyi és egyéb kinevezéseket

A Kormányzó és a kormány meghívására Ribbentrop német külügyminiszter többnapos látogatásra Magyarországra érkezik

Berlin véleménye Eden rádióbeszédéről és a moszkvai megállapodásról — Japán előnyomulás Burmában és flottatámadás Hawai ellen — A keleti harctéren összeomlottak a szovjet támadások, heves harcok Észak-Afrikában

A japánok 100 kilométerre megközelítették Singaporet

A külpolitikai események sorában legjelentősebb és legkiemelkedőbb az, hogy **Kormányzó Urunk és a magyar kormány meghívására Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter többnapos látogatásra Berlinből Magyarországra utazott.**

Ez a látogatás újabb alkalmat ad a magyar-német barátság hangsúlyozására, bár a két országot összekötő tradicionális barátság nem újabb keletű, hanem annak szálai messze belenyulnak a két ország történelmébe. Erzelmi kapcsolatokon kívül földrajzi és gazdasági szempontok erősítik a két nemzet egymásrautaltságát.

Az elmúlt világháborúban a két nemzet fiait hősiességgel küzdötték egymás mellett, a két országot egyképpen megfojtani akaró törekvések ellen. A hagyományos fegyverbarátság ragyogó példáit nyújtották a különböző frontokon lefolyt hősi küzdelmek.

A békediktátumok egyformán sújtották a két népet. A magyarországi rokonszenve akkor is megnyilatkozott, amikor a világ összes népe elfordultak a földön heverő német néptől. A magyar nép volt az, mely az elnyomtas keserves éveiben egyedül hallatta az egész világon a versaillesi és trianoni békediktátumok ellen tiltakozó szavát és a feltámadásba vetett szilárd hitét. Németország felemelkedése során még inkább kibontakozott teljesen szabadon a két egymásrautalt nép barátsága. Ettől kezdve egymást segítve és egymás mellett fejlődött a két nemzet és az egymásrautaltság gondolata még inkább érvényesült.

Nem felejtkeznek meg a magyar nemzet az első és második bécsi döntésről, amelyek Ribbentrop német és Ciano gróf olasz külügyminiszterek művei voltak. Az ő döntőbíráskodásuk Magyarországot elszakított területeiből hatalmas részeket juttatott vissza. A németek barátságos magatartása segítette elő külpolitikailag, hogy csapataink Kárpátalját 1939 márciusában visszaszerezhetők.

Magyarország tudatában Németország iránti barátságának és hűségének, a német birodalom

minden külpolitikai akcióját támogatja. Tudvalevő, hogy Csehszlovákia eselszövényeinek meghiusításában egymás mellett állottunk. A balkáni bonyodalom idején Jugoszláviával szemben ugyancsak szövetséges társként lépett fel a két állam, ami lehetővé tette Magyarország számára Bácska, Baranya területeinek visszaszerzését. A múlt év nyarán, amikor a német haderő megindult a civilizáció legnagyobb ellensége, a bolsevizmus ellen, Magyarország volt az egyetlen állam, mely minden területi követelés nélkül csatlakozott az európai civilizáció megmentésére indított háborúhoz.

A magyar-német viszonyt az egymásrautaltságon kívül a katonai bajtársiasság, a teljes politikai megértés és kölcsönös bizalom jellemzi. Németország a magyar szempontokat és érdekeket mindenkor tiszteletben tartotta. Illetékes nyilatkozatok bizonyítják, hogy Németország sohasem kísérel meg az ő világnézetét, vagy politikai berendezkedését hozzánk áttelepíteni. Németország tiszteli bennünk, — hangsúlyozzák illetékes oldalon — a mi igazán magyar vitézségünket, szabadságszeretettünket, nemzeti önértékünket és azt a hivatástudatot, amely a magyar történelemből fakad és amelyet betöltenünk szent nemzeti kötelességünk a Duna medencében.

Magyarország igaz barát, hű barát, ez a barátság annál értékeesebb, mert önértékes és nem futó politikai konjunktúrából fakad.

A HARCTEREK HIREI

összefoglalva a következők:

A japán hajóhad újból megtámadta Hawait, hol a háború első nagy győzelmét aratta; a japán csapatok előnyomulnak Burmában és a Maláji félszigeten, a Fülöp-szigeteken tovább folytatják a még ott maradt amerikai erők támadását.

A keleti harctéren összeomlottak a szovjet támadások. Észak-Afrikában Szoltumnál folynak heves harcok.

EDEN ANGOL KÜLÜGYMINISZTER

vasárnap este rádióbeszédet mon-

dott moszkvai utazásáról. NST-jelentés szerint a brit külügyminiszter azt fejtegette, hogy tanácskozásainak legfontosabb tárgya a jövő békefeltételek és a jövő béke fenntartására irányuló intézkedések kérdése volt.

Eden bevezetőül elmondotta, hogyan utazott Moszkvába és részletesen beszámolt arról, hogyan utazott egy angol hadihajó fedélzetén Murmanszkba. Elmondotta, hogy a tanácskozások messzebb mentek, mint az elmúlt háború óta a két állam közt folyó bármely eszmésere. A katonai jellegű megbeszélésekről természetesen semmit sem mondhat, súlyt helyez azonban annak megállapítására, hogy a záróközleménynek a nézetek azonosságáról szóló kijelentése legkevésbé sem diplomáciai szóvirág, hanem a valóság. Ő maga egyébként a katonai megbeszéléseknel sokkal fontosabbnak tartja a tanácskozások politikai részét, amelyek a háború utáni politikával, a békefeltételekkel és más hasonló kérdésekkel foglalkoztak. Végleges döntésre természetesen nem kerülhetett sor Moszkvában, hiszen előbb érintkezésbe kell lépni az Egyesült Államokkal, a dominiumokkal és a többi szövetségesel.

A külügyminiszter azzal fejezte be beszédét, hogy tanácskozásai arról győzték meg: lehetséges és meg is fog valósulni a két állam szorosabb politikai együttműködése. Azonnal hozzátette azonban Eden, hogy mindkét oldalon vannak még kiküszöbölésre szoruló előítéletek. A kormányforma különböző volta azonban nem döntő jelentőségű, a külpolitika szempontjából nem számít az országok belső kormányzata és alkotmánya, hanem kifelé való magatartásuk a lényeg.

BERLIN VÉLEMÉNYE EDEN BESZÉDÉRŐL

Az Eden-beszéddel kapcsolatban feltett kérdésre a berlini Wilhelmstrasse illetékes szóvivője kijelentette, hogy rendkívül érdekesnek találja Berlin Edennek a béke megszervezésére irányuló tárgyalásokról szóló kijelentéseit. Ezekből ugyanis kitűnik, hogy ezek a

kérdések még nyílt kérdések maradtak és hogy a Szovjetunió igényei, tekintettel az angolok és amerikaiak csendesóceáni kudarcaira, nem igen lesznek szerények.

Az angol sajtó a közelmúltban rámutatott arra, hogy számos állam nem számíthat arra, hogy visszakapja korábbi függetlenségét. Természetesen egyelőre nyílt kérdés, melyek ezek az államok?

A lengyelek is bizonytalansággal tekintenek a jövőre, hogy milyen szerepet is szánhat nekik a Szovjet. Megnyugtató dolog, hogy csupán kívánságokról van szó, melyeknek megvalósítása komoly akadályokba ütközik. Eden eszmefuttatásának többi része — mondotta a Wilhelmstrasse illetékes szóvivője — csupán feuilleton és pedig nagyon is gyenge irodalmi csevegés.

A JAPÁN-SZOVJET VISZONY

alakulásáról külföldön különböző hírek terjesztenek. Mint Berlinből illetékes német részről közlik, német politikai körökben nem osztják azt a külföldön felmerült nézetet, amely szerint változás állna be a japán-szovjet kapcsolatokban. A beérkezett jelentések egyikéből sem lehet arra következtetni, — mondják Berlinben, — hogy változás állt be a két hatalom politikai státuszában.

MIT TERVEZNEK WASHINGTONBAN?

Londoni jelentés szerint a washingtoni tárgyalások tovább folynak úgy, hogy Churchill visszatérése egyelőre bizonytalan. Az angol lapok egész sor döntést jeleznek. Így többek között néhány lap azon a nézetet van, hogy Washingtonban részletekbe menő atlantióceáni terveket is kidolgoznak, amelyek Dakarra, Irországra és az Azori szigetekre is kiterjednek. A baseli Nationalzeitung londoni tudósítója szerint Churchill beszédében Vichy ellen irányuló tervéről emlékezett meg, amely mutatja hogy közeledik az az idő, amikor Amerika és Anglia Pétain tábornagnak világosan tudoma-

TÓKES FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

sára hozza, hogy elviselhetetlennek tartja, Franciaország együttműködését Németországgal. A tudósító szerint lehetségesnek tartják a Dublinnal való új tárgyalásokat is, hogy néhány angol lap szerint a Vichy elleni akció erélyes lesz és a lapok követelik, hogy ebben a tekintetben idővesztés nélkül cselekedjenek.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK ÉS ANGLIA NEM KÖT SZÖVETSÉGET

A washingtoni Fehér Házból származó hírek szerint az Egyesült Államok és Anglia közötti szövetség megkötésétől azért tekintettek el, mert ez egyrészt ellentétben állna az Egyesült Államok hagyományos politikájával, másrészt ebből a szövetségből az úgynevezett világhegemóniára törekvenek.

A moszkvai tanácskozással kapcsolatban híre jár, hogy annak egyik legfontosabb témája volt a lengyel kérdés s erre nézve megállapodást kötöttek.

DAVIES NAGYKÖVET MEGÁLLAPÍTÁSAI

Ortiz Echangué a Nation c. lap washingtoni tudósítója részleteket közöl Davies József, az Egyesült Államok moszkvai nagykövete most megjelent emlékirataiból. Davies megállapítása szerint Németország bőlesen cselekedett akkor, amikor a bolsevistákat megtámadta, mielőtt azok meg tudták volna indítani a támadást Németország ellen. A nagykövete megállapításai a német bevonulás előtti időből kelt és megállapításait több bizalmas okmányával támasztja alá.

Hivatalos jelentés Ribbentrop magyarországi útjáról

Budapest, jan. 5. Horthy Miklós, Magyarország kormányzója és a m. kir. kormány meghívására Ribbentrop Joachim német birodalmi

külgyminiszter hétfőn este több napos látogatásra Berlinből Magyarországra utazott. (MTI)

Ribbentrop Joachim

Ribbentrop Joachim birodalmi külgyminiszter 1893 április 30-án született a Rajna vidéki Weselben. Tanulmányait Svájcban, Franciaországban és Angliában végezte.

A kereskedelmi pályára készült s később Kanadába ment, a világháború kitörésekor azonban visszasietett Németországba. Jelentkezett a 12. huszárezrednél, ahova mint tiszthelyettes vonult be. Ribbentrop, akit 1915-ben hadnaggyá léptettek elő, ezredével 1917 év végéig a nyugati és keleti harctör sok ütközetében vett részt, meg is sebesült. A vaskereszt I. és II. osztályával tüntették ki. Ribbentrop megnyerte felettesének bizalmát és 1918-ban a hadügyminiszter meghatalmazott kiküldött jének segédtisztjeként Törökországba vezényelték. 1919 év elején ugyanilyen minőségben a német béke delegációval Versaillesbe utazik.

Egy évvel később Ribbentrop elhatározza, hogy kilép a hadseregből. Kereskedelmi pályára lépett és átvette egy nagy behozatali és kiviteli cég vezetését. Közben mind nagyobb érdeklődéssel fordult a politika felé. Sikrasszált különösen Angliában és Franciaországban Hitler Adolf eszméi mellett és fardhatatlanul igyekezett külföldi barátait meggyőzni a warszeillesi szerződés revíziójának szükségességéről. Csendben, de tevékenyen együttműködött annak előkészítésében, hogy átvegye a Führer a hatalmat és igyekezett személyi kapcsolatai alapján közvetíteni Hitler Adolf és akkori kormányzat között.

A nemzeti szocializmus uralomra jutása után Ribbentrop teljesen a külpolitikának szentelte magát és a Führer megbízásából bizalmas megbeszéléseket folytatott külföldi politikusokkal és államférfiakkal.

1934. év elején Hindenburg birodalmi elnök a Führer előterjesztésére Ribbentropot a német leszerelési kérdések rendkívüli biztosává nevezte ki. Közben Ribbentropot a német birodalom rendkívüli meghatalmazott nagykövetévé nevezték ki és ebben a minőségben 1935 június 18-án az általa vezetett tárgyalás eredményeként aláírta a német angol flottaegyezményt. Ribbentrop 1936 márciusában a német kormány megbízásából Londonba utazott, ahol a népszövetségi tanács ülésén megindokolta a német lépést, a Rajna vidéki katonaságtól mentesített övezetnek újból megszállás. Ribbentrop 1936 április havában átnyújtotta az angol kor-

mánynak a Führer s birodalmi kancellár béketervezését.

A Führer Ribbentropot 1936 augusztus 11-én a német birodalom londoni nagykövetévé nevezte ki. 1936 november 25-én Mushakoi, akkori berlini japán nagykövete és Ribbentrop Berlinben aláírták a német-japán komintern ellenes egyezményt. Ribbentrop diplomáciailag előkészítette Olaszország csatlakozását és már 1937 november 6-án abban a helyzetben volt, hogy a Német Birodalom nevében aláírhatta a német, olasz, japán komintern ellenes egyezményt. 1938 február 4-én Ribbentropot birodalmi külgyminiszterre nevezték ki. Mint a nemzeti szocialista német munkáspárt külpolitikai megbízottja, a párt bizalmi vezetésében a Führer helyettesének törzséhez tartozik, azonkívül Kurmark-Gau képviselője a birodalmi gyűlésben. A pártba való belépése óta tagja az SS-nek és az 1936 évi birodalmi pártnapon SS csoportvezetővé léptették elő. A Führer január 30-án a párt aranyjelvényét adományozta neki. Ribbentrop külgyminiszter s Ciano gróf olasz külgyminiszter szerepeltek mint döntőbírók az 1938. november 1-i és 1940. augusztus 2-iki bécsi döntésnél amelyek a elszakított területeink jelentékeny részét adták vissza Magyarországnak.

Szolnok ünnepelte a harctérről hazatért katonai alakulatokat

Szolnok város közönsége vasárnap délelőtt fogadta a keleti hadszíntérről hazatért, leváltott, Szolnokon állomásozó katonai alakulatokat. A fogadáson megjelent a helybeli katonai alakulatok tisztikara, a megye, a város és a közhatalok tisztviselői és hatalmas ünneplő közönség. Pontosan 11 órakor érkezett meg a katonai állomásparancsnok és ellépett a városháza előtt felállott megérkezett alakulatok előtt, majd beszédet intézett a visszavért honvédekhez. Megemlékezett a honvédek hatalmas teljesítményéről, akik Dnyepropetrovszknál a Dnyeperen való átkelést végrehajtották. Honvédeknek ez a teljesítménye — mondotta — hatalmas német szövetségünk legmagasabb elismerését is kivívta.

A katonai állomásparancsnok ezután buzdító szavak kíséretében kioszlotta a kitüntetteknek a magyar és német kitüntetésekét.

BIZTOSITSON TÜZKAR ELLEN, KARA MEGTERÜL!

CSUSZÓS JARDÁN TÖRTÉNT BALESETÉRT A HÁZTULAJ-
DONOS FELELŐS. KÖSSÖN SZAVATÓSSÁG BIZTOSITÁST.

A világháború eseményei

A csendesóceáni háború

100 kilométerre Singaporetól

Bangkokból jelentik, hogy a japán haderő előrsel már 100 km-re megközelítették Singaporet.

Singaporet újabb légitámadás érte. A nagyarányú bombatámadásokat január 2-án éjjelkor, valamint 3-án este hajtották végre. Több katonai berendezés, így a többek között Tengah és Szembavang repülőtereit is találatok érték és több tűz is keletkezett. (MTI)

Wavel Singapurba érkezik

Kairo, jan. 5. Ideérkezett jelentés szerint Wavel tábornok Singapurba érkezett. A hét végére mintegy negyvenezer főnyi brit csapat érkezését várják.

Szombat délután Roosevelt és Churchill közölték a sajtóval, hogy Wavel tábornokot a távolkeleti angol-szász hadsereg főparancsnokává nevezték ki.

A Fülöp szigeteken

A Fülöp szigetek arcvonaláról érkezett japán jelentések szerint az amerikai csapatok maradványainak megsemmisítése Luzon szigetén küszöbön áll. A japán csapatok, amelyet az ellenséget Manila kiűritése után szakadatlanul üldözték, különböző pontokon megtörték az ellenállást. Batami félsziget északi része japán kézen van. A japán csapatok dél felé ir-

A szovjet elleni arcvonal

A német véderő főparancsnokai közül:

A keleti arcvonal középső szakaszán sok ellenséges támadást és előretörést ismét sikeresen elhárítottunk. Az arcvonal többi szakaszán csak helyi harc tevékenység volt.

Északafrikában

Az olasz főhadiszállás 582. közleménye:

Agadabia szakaszáról nincs fontosabb jelentés. Sollumi meg erősített állásaink ellen fokozott erővel folytak a tüzérségi és légi hadműveletek. A légi harcok során a tengely vadászgépei lelőttek két ellenséges repülőgépet.

Jelentékeny olasz és német légi erő Malta szigete ellen intézett támadásai újabb szemmel látható eredményekkel jártak: többhelyütt tűz ütött ki és igen sok ellenséges repülőgép elpusztult vagy megsé-

nyülő előnyomulása eredményesen folyik.

Japán előnyomulása Burmában

Háromszázötven km-re északra Victoria-Pointtól Dél-Burma felé előretörő japán csapatok elfoglalták Bocoyin hadirepülőterét. A vasárnap hajnali órákban japán bombázók támadást intéztek Rangoon ellen. Néhány bomba a külvárosokban esett le. A légiiradó 4 óra 45 perctől 6 óra 15 percig tartott.

Mint a rangooni rádió jelenti, Rangoont, valamint Burma másik négy helységét hevesen bombázták.

Újabb japán partraszállás Nyugat-Borneóban

Amszterdam, január 5. (Német TI) Mint az angol hírszolgálat jelenti, a japánok vasárnap támadást intéztek Új-Guinea északi részén egy repülőter ellen.

Ugyanebből a forrásból származó hírek szerint Nyugat-Borneóból újabb japán partraszállásokról érkeznek jelentések.

A japánok elfoglalták a Borneó északnyugati partján fekvő Brunei és Labuan városokat. (MTI)

Tokió, jan. 5. Japán hadihajók megtámadták a Hawaii szigetek egyik kikötőjét és egy amerikai hadihajót súlyosan megrongáltak. (MTI)

Erős harcok és vadászpilóták lélekünk ellenséges állásokat és hajókat támadtak Feodoszija térségében. Ót nagy hajó bombatalálatok nyomán kigyulladt. Két romboló és egy nagy kereskedelmi hajó találatok súlyosan megrongáltak. (MTI)

rült a repülőtereken. A kísérő német vadászpilótákkal vívott légi harc során két Hurricane-gép lezuhant.

Angol repülőgépek néhány bombát dobtak le eredménytelenül Szalamisz szigetén.

Az ellenség a hétfőre virradó éjszaka légitámadást intézett Castelvetrano ellen. Az okozott kár jelentéktelen, a veszteség 8 halott és 15 sebesült. Egy ellenséges bombavetőgép a légvédelmi ütegek találatára következtében lezuhant. (MTI)

Meggyilkolták a francia belügyminiszteri főtákkárt

Vichy, jan. 5. (Német TI) Vichy illetékes francia körök közlése szerint Paringaux belügyminiszteri főtákkárt, útban Párisból Troyesba, meggyilkolták.

Paringaux, akinek összeroncsolt holttestét a Páris és Troyes közti vasútvonal mentén Melu közelében megtalálták, közvetlen munkatársa volt Pucheu belügyminiszternek. Belügyminiszteri főtákkárrá történt kinevezése előtt Paringaux kabinetfőnöke volt Pucheu-nak, amikor azt az ipari termelés megszervezésével bízták meg. Paringaux műszaki főiskolát végzett és foglalkozása villamossági mérnök volt. Elhunyt előtt igen jó erőben volt s mindössze 42. életévében járt. (MTI)

Vichy, jan. 5. Illetékes francia körök megcáfolják azt a Reuter iroda által terjesztett hírt, amely szerint Pucheu francia belügyminisztert Paringaux-szal együtt meggyilkolták. Csak Paringaux

kabinetirodai főnököt találták holtan a pályatesten. (MTI)

A német rádió egy újhírről

Berlin, jan. 5. (NTI): A német rádió vasárnap beolvasta az angol és szovjet hírszolgálatnak azt a hamis jelentését, amely szerint Berlinben a keleti arcvonalra induló katonavonatok elindulásakor asszony-tüntetésekre került sor. A tüntetések során az asszonyok a vonat elé vetették magukat, hogy így akadályozzák meg azok elindulását. A rádió közléseivel példát mutattak a berlini lakosságnak arra, hogy az ellenséges hírszolgálat milyen dúrva és céltalanságosan koholmányokkal dolgozik és mennyire hamisan itéli meg az ellenfél a németországi hangulatot. (MTI)

Vígyszínház mozgó

Ma 5, 7, 9 órakor,
holnap utoljára
5, 7, 9 órakor

PINOCCHIO

Walt Disney óriásfilmje:
A legkövetesebb színes
filmsoda!

METEOR MOZGO másora:

Ma: 5, 7, 9 órakor utoljára
GISCO A SZÁGULDÓ LOVAS
Warner Baxter kalandorfilmje!

Szerdán: 5, 7, 9 órakor utoljára
NÁSZUT HÁRMASBAN
Hörbiger Pál, Theo Lingen kacag-
tató vígjátéka.

Krause alezredes heti jelentése a hadihelyzetről

Berlin, jan. 5. A Német TI közli a véderőparancsnoksághoz beosztott Krause alezredes alábbi hetijelentését:

Az egész világon dúló háború általános helyzetképe e hét végén az elmúlt héthez viszonyítva nem mutat lényeges változást. Az európai és az északafrikai háborús eseményeknél ma is döntőbb jelentőségűek a háború kimenetelére szempontjából a keletázsiai térségben elért nagy japán sikerek. De ennek felismerése mellett nem szabad lekicsinyelni, vagy semmi venni a keleti harctéren és Líbiában vívott súlyos harcokat. A szovjet három hét óta tartalékainak kíméletlen bevetésével támadja a német állásokat, különösen a középső arevonali szakaszon. Emberanyagban és hadianyagban történt roppant veszteségeivel egyáltalán nem törődve. Feltehető, hogy Eden a Kremben tett látogatása alkalmával is nyomást gyakorolt Sztalinra abban az irány-

ban, hogy a szovjet támadásokat a lehetőség végső határáig folytassa. Így akarják — kerüljön az bármennyibe is — Keletázsiaiban, az amerikaiakra és angolokra mért csapásokat a keleti arevonali tekintélymentő sikereivel kiegyensúlyozni. A singaporei erőd acélkapujára mért japán kalapácssütkéseket érezni lehet Líbiában is. — Ausztrália és Ú-Zeeland fenyegetett helyzete legalább is egy idő múlva nem marad hatás nélkül az északafrikai brit hadvezetésre. — Londonban nemesak a japán támadás ereje szempontjából számították el magukat, hanem lebecsülték a német és olasz afrikai hadtestek ellenálló erejét is. Így azután a hozandó döntések tekintetében végzetes alternatíva elé kerültek, folytassák-e minden eszközzel az északafrikai támadást, vagy pedig esetleg vonják-e vissza hadosztályaikat és megmentsek Singaporet.

Az Országos Református Tanítóegyesület közgyűlése azonosította magát a szoboszlói határozatokkal

Ismét Ormós Lajost választották meg három évre elnökké és lelkesen ünnepezték

Most tartotta az Országos Református Tanító Egyesület közgyűlését. Ormós Lajos elnök megnyitójában hódolattal emlékezett meg Kormányzó Urunk bölcs országzásáról, köszönettel vitéz honvédségünk teljesítményeiről és Széchenyi István eszmeinek ápolására hívta fel a tanítósgot. Majd a tanítósg időszerű kívánságainak adott hangot.

Kovács I. István az ORLE képviselőjében elismeréssel szólt a tanítósg munkájáról. Vitéz dr. Bessenyei Lajos hangoztatta, hogy a református tanárság a református tanítósg szolgátságának tekintni magát az egyház érdekében folytatott nevelői munkában.

Kiss Gyula alelnök visszapillantást velet az ORTE munkásságára, kiemelve azt, hogy ebben a munkában mily nagyjelentőségű az a tiz év, melyet Ormós Lajos elnök vezetése alatt küzdött át az egyesület. Tíz év önzetlen, gondokkal terhelt munkája mellett nem lehet megállás nélkül elmenni. Önmagunkat ünnepeljük, ha őt megbecsüljük — mondotta. — Hálaság vagyunk sok szolgálatáért, melyet a református tanügy és a református tanítósg érdekében kifejtett. Nem udvariasság az, ha ezeket megmondjuk, ezt őszinte észéssből tesszük, midőn tántortíthatatlan kitartásra kérjük, bizalmunkról biztosítjuk. Kérjük, hogy álljon az élen továbbra is, legyen vezérünk, vezéreljen bennünket a szebb és boldogabb tanítói jövő felé.

Közgyűlés hosszan és melegen ünnepele elnökét a felszólalás után, munkásságáért, érdemeiért jegyzőkönyvi elismerését és köszönetét fejezte ki s ragaszkodásáról biztosította.

A titkári jelentés kapcsán a ref. tanítósg érdekében több határozatot hozott a közgyűlés.

Ezután az elnöki széklet Molnár János ügyvezető elnök foglalta el. Bejelentette, hogy a Hajdúszoboszlón tartott elnökségi értekezlet határozatait a választmány teljes egészében magáévá tette s közgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

A javaslatokat — azok ismertetése után — közgyűlés nagy helyesléssel egyhangúlag elfogadta. Ezeknek megfelelően utasította elnökséget, „forduljon kérésrel legfőbb egyházi hatóságainkhoz, hogy iskoláink ügykezelése, igazgatása a tanítósg jogkörébe kerüljön, az iskolaszék csak az anyagi ügyeket intézze s a tanító elsőfokú hatósága az esperes legyen. A tanítósgnak és tanárságnak a lelkesítők és világiak mellett egyenlő arányban helyük legyen egyházkormányzati szerveinkben s egyházi bíróságainkban“.

A javaslatok elfogadása után Molnár János ügyvezető elnök rámutatott arra, hogy annak ellenzői lesznek, sőt

vannak már is. Tehát kitartásra van szükség. E határozatok a tanítósg lelkében égő vágyak kifejezői. Tiltakozik olyan feltevés ellen, hogy ezek az egyház érdekeit sértenék.

Választmány javaslatára közgyűlés az alábbi határozatokat hozta:

1. Az ORTE elnökségének azon ténykedését, hogy a keletbeli egyházak tanítóegyesületeinek elnökeit egy-kétnapos értekezletre összehívta azon célból, hogy egyetemes egyházunk, református iskoláink és a református tanítóink érdekében kifejtendő munkára nézve egységes elvi megállapodásokat hozzon létre, hogy az ORTE munkájának jövő célkitűzéseit megjelölje, nemesak hogy helyesli, hanem azért köszönetét fejezi ki.

2. Jelen közgyűlés is kinyilatkoztatja, hogy a református tanítósg anyaszentegyházunkhoz rendíthetetlen hűséggel ragaszkodik, annak hatóságait, törvényeit és rendeleteit a legnagyobb tiszteletben tartja. A református tanítósg kívánságait törvényes keretek között kívánja megvalósítani, kérelmeit a törvényes keretek között az arra illetékes hatóság elé terjeszteni. Midőn egyes törvényekkel, vagy rendeletek megváltoztatását kéri, ezen kérelmének előterjesztésével nem a maga érdekét, hanem elsősorban egyházunk és iskolánk jobb és biztosabb jövőjét akarja munkálni és biztosabb alapra helyezni, mert nemesak egyházi alkalmazottnak, hanem jó egyháztagnak is vallja magát. Minden olyan megítélés, mely a református tanítósg tiszteletteljes kérelmében felforgató szándékot, demagógiát lát, elszakadásra vagy államosításra törekvése utal, a református tanítósg egész lényével a legélesebb ellentétben áll.

3. Megállapítja közgyűlésünk, hogy Ormós Lajos elnök a Hajdúszoboszlón tartott értekezleten a református tanítósg lelkében már régen kialakult s immár többször nyíltan is kifejezésre jutott érzéseinek és vágyainak adott kifejezést, amikor az ott elhangzott felszólalásokat s határozati javaslatokat írásba foglalta. Eppen azért őt az ORTE közgyűlése szívből jövő meleg szeretettel veszi körül kötelességének hűséges teljesítéséért s egyben utasítja és kéri, hogy egyetemes református anyaszentegyházunk érdekében megindított s a hajdúszoboszlói határozatokban világosan körülírt mozgalmakat lankadatlan erővel továbbvinni sziveskedjék.

A határozatok elfogadása után ismét Ormós Lajos foglalta el az elnöki széklet.

A tisztújítás lévén a tárgysorozati következő pontja, az elnöki széklet várt Szalay Gábor (b. elnök vette át. Bejelentette, hogy a választmány által ki-

küldött jelöltbizottság a jelölést megajtette s újabb három évre Ormós Lajost ajánlja az elnökségre. A bejelentést közgyűlés egyhangú helyesléssel fogadta, és így Ormós Lajost újra az egyesület elnökévé választotta. Az elnöki széket újra elfoglaló Ormós Lajost melegen ünnepezték.

Ezután megválasztották a tisztikart. A debreceni tanítók közül a következők kerültek a tisztikarba: ügyvezető

DEBRECZEN

3. OLDAL
1942. I. 6.

elnök: Molnár János, titkár: Nagy József, titkárok: vitéz Nagy Pál, Fekete Sándor, pénztárnok: Szendy István.

A közgyűlés az egyesület volt jegyzőjét, dr. Ormós Pál tanügyi segédtitkár az egyesületben kifejtett munkássága elismeréséül tb. tagnak választotta.

Szélhőlét szovjet ágyú

Tanügyi kinevezések

A Kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére vitéz Fehérvári Dezső debreceni állami gyakorló gimnáziumi tanárnak a gimnáziumi igazgatói címet adományozta, dr. Balogh Béla, a debreceni középiskolai tanárképző intézethez szolgálatára beosztott állami gimnáziumi rendes tanárnak is a gimnáziumi igazgatói címet adományozta. Zétényi Endre, a debreceni tankerületi kir. főigazgatói hivatalhoz

beosztott polgári iskolai szakelőadó-nak a polgári iskolai igazgatói címet adományozta.

A m. kir. földművelésügyi miniszter a közép- és alsófokú gazdasági szakoktatás tanárleltárszamba tartozó Sefcsik Béla ideiglenes minőségű gazdasági segédtanárt állásában véglegesítette. Sági István és Csáki Béla debreceni m. kir. gazdasági felügyelőket állásukban véglegesítette.

Igazságügyi kinevezések

A m. kir. igazságügyminiszter Dajka Béla berettyóújfalui telegkönyvvezetőnek a IX. fiz. oszt. jellegű adományozta.

Dr. Fernbach Dezső berettyóújfalui járásbírói jegyzőt járásbírói titkárrá, dr. Varsányi Imre, dr. Szőgyényi Lajos, dr. Nagy Sándor, dr. Fekete Sándor, dr. Bacso Jenő aljegyzőket bírósági jegyzőkké, dr. Asztalos László, dr. Ludmány Gyula, dr. Novák István, dr. Márkus Ferenc, dr. Jóna János, dr. Nagy Sándor, dr. Szép György, ifj. dr. Kövér Árpád debreceni, dr. Bíró Sándor berettyóújfalui joggyakornokokat, továbbá dr. Bodnár Sándor ügyvéd, debreceni lakost bírósági aljegyzőkké, dr. Molitorisz Barna, dr. Gyarmathy György debreceni, dr. Molnár Béla ungvári, dr. Györke József nagykőrösi, dr. Gáspár István debreceni, dr.

Szálka Imre beregszászi, dr. Farkas Imre rákosligeti, dr. Ernényi Zoltán faddi, dr. Köszegi Miklós beregszászi, ifj. dr. Hammer Fidél és dr. Csatlós Lóránd debreceni, dr. Traxler Károly huszti lakosokat a debreceni ítélőtábla kerületébe bírósági joggyakornokokká, Vrabecz Béla berettyóújfalui telegkönyvvezetőt a X. fizetési osztályba nevezte ki.

Csonka István segédhivatali igazgatói címmel és jelleggel felruházott ítélőtáblai főtisztlet irodai igazgatóvá, Sember Miklós, R. Tóth János debreceni, Nagy Julianna berettyóújfalui betétszerkesztő díjnokokat kezelőkké nevezte ki.

Pollák József debreceni ítélőtáblai kiegészítő szolgát II. oszt. altiszté, Balázs Sándor debreceni törvényszéki fogházőrt I. oszt. altiszté neveztek ki.

Pénzügyőri kinevezések

A debreceni m. kir. pénzügyigazgató a minisztertől nyert felhatalmazás alapján az alább megnevezett pénzügyőri altiszteket nevezte ki:

Hungária filmszínház

Ma utoljára:
d. u. 3, 5, 7, 9 órákor

Ember a láthatáron

Gary Cooper főszereplésével.

Szerdán d. u. 5, 7, 9 órákor

először
EMIL JANNINGS
leghatalmasabb alakításával:

Krüger apó

a bur nép szabadságharcának hőskölteménye.
Világhíradó!

Az új olasz követ Budapesten

Budapest, jan. 5. Philippo Anfuso rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, az új budapesti olasz követ hídfőn délután megérkezett a magyar fővárosba és átvette az olasz követség vezetését.

Órát, ékszert

ezüst dísz tárgyakat vásároljon bizalommal SRETTER JÁNOS órás és ékszerésznél, Debrecen, Batthyány u. 13.

A Tiszántúlon évszázados mulasztásokat kell helyrehozni, hangoztatta Tasnádi Nagy András

Diszpolgári oklevél-átadás, Gazda-Kör felavatás Kabán

Tasnádi Nagy András országgyűlési képviselő, a képviselőház elnöke, akit a közelmúltban neveztek ki a magyar kultúra egyik legjelentősebb irányító tényezőjé, az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács élére, szombaton este Debrecenbe érkezett és Rásó István alispánnal szállt meg. Vasárnap Szilassy László főispán, Rásó István alispán, Rásó Gyula főszolgabíró és vitéz dr. Ujvárossy Sándor tb. főszolgabíró, főispáni titkár társaságában Kabára utazott, ahol a község képviselőtestülete ünnepélyes keretek között adta át neki a diszpolgári oklevelet. A község ugyanis még 1939. év végén diszpolgárává választotta Tasnádi Nagy Andrást, ki az első diszpolgára Kabának.

Az oklevél átadása a képviselőtestület díszközgyűlésének keretében folyt le és azon nemcsak Kabán egész közönsége vett részt, hanem a választókerülethez tartozó többi községek küldöttsége is. A megjelentek soraiban láttuk a Debrecenből résztvevő Szilassy főispán, Rásó alispán, vitéz dr. Ujvárossy tb. főszolgabíró, vitéz dr. Márton Gábor szoboszlói polgármestert, Rásó Gyulát, a püspökudányi járás főszolgabíróját, v. Kiss István ny. alezredes és Székely Sándor főjegyzőt Földesről, vitéz Simon Árpád közejegyzőt, Medgyessy István tetélni főjegyzőt, Szovátrol és más községekből népes küldöttséget.

A díszközgyűlést Nemzeti Hírekegy vezette be, melyet Simon Pál főjegyző mondott el, majd Gere Ambrus főbíró megnyitotta a gyűlést és a Szigethy Sándor, vitéz Nagy Lajos, Juhász László Vásárhelyi Sándor által álló bizottság meghívta a díszközgyűlésre Tasnádi Nagy Andrást, aki viharos éljenzés közben lépett a terembe.

Simon Pál főjegyző köszöntötte Tasnádi Nagy Andrást Kaba község és a társadalmi egyesületek nevében, ismertette országgyűlési képviselőjük immár közel hét éves munkásságával a község érdekében kifejtett és nevéhez fűződő alkotásokat, eredményeket.

Hangoztatta, hogy Kabán a társadalmi élet az egyesületek kebelében folyik le. Evekkel ezelőtt nem volt meg ezek között az egyesületek között a harmónia és hogy ez létrejött Tasnádi Nagy András hazafias működésének, tisztelettel parancsoló személyének köszönhető, amely elegendő volt a testvérharc megszüntetésére.

Tasnádi Nagy Andrásnak a község érdekében kifejtett számos tevékenysége közül felsorolta a Gazdasági Iskola megépítését, amikor többnyire kieszközölt államsegéllyel lehetővé tette, hogy az iskola ismét talpraálljon. A derecskei út kiépítésének elősegítését, a rossz gazdasági években számtalanszor kieszközölt vetőmagjuttatást, a vízkár által fenyegetett területen a vízvezetés által a határ jelentékeny részének biztosítását a termelés számára. Segítségére volt Tasnádi Nagy András, hogy az eldarabolásra kerülő nagybirtokok megszerzési feltételei minél kedvezőbbben állapíttassanak meg és azok kabai kiszáradkák és földmivesek kezébe kerüljenek, lépéseket tett polgári iskola felállítására érdekében, biztosította az ipartestület fennmaradását és a Gazdakör részére kieszközölt segéllyel lehetővé tette az új helyiség építését 200 kötet adományozásával pedig alapját vetette meg könyvtárának.

Kérte továbbra is képviselőjük atyai gondoskodását és a község hűséges ragaszkodásának kifejezését

seként átnyújtotta Tasnádi Nagy Andrásnak a község diszpolgári oklevelét, hangsúlyozva, hogy Kabának soha nem volt diszpolgára és a képviselőház elnöke az első, aki iránt szeretettel, nagyrabecsülést a község ily módon kifejezi.

Tasnádi Nagy András beszéde

Tasnádi Nagy András hálás szavakkal köszönte meg a kitüntetést. Kiemelte, hogy multjánál, gondolkodásánál, lelkületénél fogva egészen a tiszántúli magyarságának tartja magát. Nagyon jól ismeri a sérelmeket, melyek a Tiszántúli népet hosszú évtizedeken át érték, tudja mi minden helyrehozni való van a Tiszántúlon, főleg a gazdasági élet terén, de kulturális, közegészségügyi és egyéb vonatkozásokban is. Kijelentette, hogy készséggel áll a Tiszántúli népe mellett jogos érdekei szolgálatában. A Tiszántúli népe a magyarságnak legértékesebb, legkifejezettebb rétege, nem helyi érdek tehát, hanem a nemzet egyetemes érdeke, hogy az országnak ez a része mentől jobban megerősítessék.

Hangoztatta a képviselőház elnöke, hogy tisztában van vele, mennyi teendő vár az illetékesekre a visszacsatolt részek hűségvesztéséről, szörnyű szenvedéséről jótételek terén, de ugyanakkor nem szabad elfelejteni, hogy a Tiszántúlon évszázados mulasztásokat kell helyrehozni.

A díszközgyűlés közönsége nagy lelkesedéssel fogadta Tasnádi Nagy András szavait.

Üdvözlések

Dr. Papp Géza kabai református lelképásztor a község és a református egyház részéről üdvözölte megelőzőleg Tasnádi Nagy Andrást, Bagli István a társadalmi egyesületek köszöntését tolmácsolta, míg Szigethy Sándor földbirtokos, a közbirtokosság elnöke, a birtokosság nevében fejezte ki köszönetét, a kabai legelőkérdés rendezéséhez kérve további segítséget. Köszönetet mondott a kiskabai zsidóbortokok felosztásánál nyújtott segítségért, mely 600 holdat meghaladó föld megszerzését tette lehetővé és kérte támogatását ahhoz, hogy az egy emberöltővel ezelőtt a legelőkből felosztott területek ismét az állattenyésztés, legeltetés szolgálatába állíttassanak.

A Himnusz elnevelésével ért véget a díszközgyűlés.

Az új Gazda-Kör díszközgyűlése

Ezután a gazdaközönség átvonult az új Gazda-Kör helyiségébe, melynek létesítése körül Tasnádi Nagy András sokat fáradozott, felépítésének lehetővé tétele nagyrészt a képviselőház elnökének érdeme és ezáltal jelenlétében adták át a helyiséget rendeltetésének.

A Gazda-Kör díszközgyűlést tartott és ezen érdemei elismerésül örökös tiszteletbeli elnökévé választotta Tasnádi Nagy Andrást. Ezt megelőzően Gere Ambrus elnök mondott megnyitói beszédet, majd Dede Kálmán igazgatótanító tartott határozó ünnepi beszédet elmondva a Kör megalakulásának történetét, méltatva képviselőjük érdemeit.

Dr. Papp Géza ref. lelképásztor áldotta meg a helyiséget, majd Tasnádi Nagy András elnök a választást megköszönő beszédében arra mutatott rá, hogy a Gazda-Körnek nagy jelentősége van a község életében, mert nem csak a társadalmi érintkezést szolgálja, hanem egymás felvilágosítását, fontos gazdasági kérdések megbeszélését is megoldhatják itt. Különösen a most tárgyalásra kerülő, a mező gazdaság fejlesztését célzó törvény

végrehajtása körül lesz fontos feladata, mert a hivatalos szervek funkciója mellett társadalmi úton nagyban segítheti elő e hatalmas törvénytervezet céljainak az életbe való átvitelét.

Tasnádi Nagy András a bel- és külpolitikai kérdésekről

A díszközgyűlést közeled követte, majd a MEP kabai nagyválasztmányának délután tartott ülésén is felszóltat Tasnádi Nagy András és beszédében arra hívta fel a figyelmet, hogy országunk és népünk helyzetét, belpolitikánkat igazságosan és helyesen csak úgy ítéltethetjük meg, hogy ha figyelembe vesszük a bennünket környező világeseményeket, az egész földkerekségre kiterjedő háborút. Ez a méreteiben páratlan világháború nem maradhat hatás nélkül országunk termeléseredményére, anyagellátására, gazdasági helyzetére sem és a legnagyobb elismerés illeti a kormányt és elődjét, hogy a szörnyű nehézségek között is biztosítani tudja a nyugodt belső ter-

Kinevezések, cím- és jellegadományozások a debreceni m. kir. postaigazgatóságnál és a postahivataloknál

Az igazgatóságnál, a forgalmi szakon

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter előterjesztésére Magyarország kormányzója Kovács Lajos postaigazgatói címmel és jelleggel felruházott tanácsost a VI. fizetési osztályba postai igazgatóvá,

Welszer Sándor tanácsosi címmel és jelleggel felruházott titkárt postatanácsossá a VII. fizetési osztályba, dr. Pokoly László segédtitkárt titkárrá a VIII. fizetési osztályba, dr. Joó Géza, dr. Minczer Béla, dr. Bátonyi Béla, dr. Biró Károly postafogalmazókat postasegédtitkárrá a IX. fizetési osztályba,

dr. Kiss Sándor II. o. postatisztet postafogalmazóvá a X. fizetési osztályba.

A postahivatalok létszámában

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter előterjesztésére Magyarország kormányzója Borinyi Sándor és dr. Komlós Balázs főfelügyelőknek postahivatali igazgatói címet és jelleggel, Sokoray András és Sebestyén Miklós felügyelőknek főfelügyelői címet és jelleggel, Gremesperger István ellenőrnek főellenőri címet és jelleggel, Egyedi Mária ellenőrnek főellenőri címet és jelleggel és végül Balogh Bella segédellenőrnek ellenőri címet és jelleggel adományozott.

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter kinevezte Józsa Ist-

DEBRECZEN

4. OLDAL.
1942. I. 6.

melést, az élet rendes menetét, a közellátás zavartalan rendjét és erőt, tekintélyt mutat kifelé is. Nem szabad felejteniünk, hogy országunk régi területének nagyrészből visszaszerzése, hadseregünk újjáfejlesztése emberfeletti feladatot rótt kormányunkra és elődjére és igazságos ítélő politikai csak elismeréssel adózhat, hogy emellett a kormány gazdasági és kulturális téren kisebb jelentőségű alkotások mellett olyan hatalmas intézményt tudott létesíteni, mint a Nép- és Családvédelmi Alap és mint lesz közelesem a mezőgazdaság fejlesztésére hivatott szervezet.

Beszéde végén kitért arra, egy- más támogatására, összefogásra buzdította választóit, majd panaszokat, kéréseket hallgatott meg. Tasnádi Nagy András főispán és alispán társaságában este 9 órakor tért vissza Debrecenbe és Rásó alispánnal szállt meg, majd hétfőn délután visszatartott Budapestre.

ván főfelügyelői címmel és jelleggel felruházott felügyelői postafelügyelővé a VII. fizetési osztályba, Erdel Árpád főtitkár felügyelővé a VIII. fizetési osztályba, Fedórka Endre f. díjnokot számgyakornokká, Nagy Géza I. o. tisztet főtitkár a IX. fiz. osztályba, dr. Gönczi László II. o. tisztet I. o. tiszté, Czako Lajos, Karádi Pál és Beregszászi József gyakornokokat II. oszt. tiszté a XI. fiz. osztályba, Csónka Lajos üzemi gyakornokot, Lengyel Sándor, Szűcs József, Perjes József, Darvas Elek, Kamuti Sándor, Szalai Gyula forgalmi díjnokot forgalmi gyakornokká, Turóczy János segédellenőrt ellenőrré a IX. fizetési osztályba, Vásári Mihály, Köhalmi István, Deeski Jenő díjnokokat üzemi gyakornokká,

őzv. Méhes Kálmán ellenőri címmel és jelleggel felruházott segédellenőrt, Varga Róza, Balla Gizella segédellenőrnőket ellenőrnővé, őzv. Püzel Dezsőné segédtitkár segédellenőrnővé, Süle Margit és őzv. Ballat Gáborné kezelőnk segédtitkárné,

Szabó Gyula, Bernáth József műszaki segédellenőrnőket ellenőrré, Papp Pál műszaki segédtitkár műszaki segédellenőrré, Ujvári József, Gáll Mihály, Halász József, Hál Ervin, Pozsgai Sándor napidíjas műszerészeket műszaki üzemi gyakornokká,

dr. Csontos Józsefné, Mogyorós Zsuzsanna, dr. Kiss Sándorné, Patak Edit díjnokot kezelőnkővé kinevezte.

dirokkantakat, hadiövezgeket és hadiársvakat, hogy a folyó évi január hó 9. napjától, azaz péntektől kezdődően a rendelet szerinti igazolás végett a lakásuk szerinti illetékes közlemezési körzeti irodában jelentkezhetnek.

A hadbavonultak, illetve harctéri szolgálatot teljesítő katonák hozzátartozói élelmiszerjegyükön kívül hozzátartozóik katonai bevonulását, illetve harctéri szolgálatát, hitelt érdemlően igazoló okmányai, vagy legalább is tábori levelezőlappjukat tartoznak bemutatni. A hadirokkantak, hadiövezgeket, illetve hadiársvak pedig élelmiszerjegyükkel együtt fényképes hadigondozási igazolványukat, illetve a HONSZ fényképes tagsági igazolványát kötelesek bemutatni.

A közlemezési ügyosztály illetékes körzeti irodája a bemutatott okmányok alapján a fentemlített kategóriákhoz tartozók élelmiszerjegyeit, utalványait a következő szöveggel bélyegzővel látja el „Hadbavonult hozzátartozója”, illetve „hadirokkant”. Polgármester.

Hölgyek figye mébe

ősko kabáját ne adja el

Balázs újjávarázsolja
KOSSUTH UCCA 58.

Éntessem ennélfogva a hadbavonultak, illetve harctéri szolgálatot teljesítő katonák hozzátartozóit, valamint a ha-

A lütköredelet felfüggesztésének kérdése Dr Hüttl Tivadar professzor hozzászólása

Kaptuk és a tárgy fontosságára és irójának illusztris személyére tekintettel, készségesen közöljük a következő sorokat:

Mélyen Tisztelt Szerkesztő Ur!

Nb. lapjának legutolsó vasárnapi számában cikk jelent meg, mely a szappanszükség megszüntetése érdekében a lütköredelet felfüggesztése mellett foglal állást. Miután a kérdésnek fontos közegészségügyi jelentősége van a cikknek végkövetkeztetésével pedig magamat azonosítani nem tudom, engedje meg nekem igen tisztelt szerkesztő úr, hogy az 1940 július elsején megjelent lütköredelettel kapcsolatosan álláspontra kifejtsem annál is inkább, mert tulajdonképpen a debreceni sebészeti klinikától indult ki az a kezdeményezés, amely végül is lütköredelettel a közhasználatról eltiltotta.

Amikor ugyanis 20 évvel ezelőtt működésemet Debrecenben megkezdtem, megdöbbenve láttam azt a szörnyű pusztítást, amelyet a lütkörgezés Debrecenben és környékén végzett. Azokban az években Debrecenben és Hajdú vármegyében, a statisztikai hivatal adatai szerint másfélszer több lütkörgezés fordult elő, mint Budapesten, ami kétségteljesen azzal magyarázható, hogy amíg Budapesten az öngyilkosok egy része más könnyen igénybevehető halálmegoldást keres, mint amilyen a Dunába ugrás, magasabb emeletről leugrás is választhat, addig a vidéken jóformán az egyedüli, könnyen hozzáférhető és ezért legelterjedtebb öngyilkossági eszköz a lütkörgezés volt. A 20 év alatt a debreceni sebészeti klinikán lütkörgezés miatt összesen 277 beteget kezeltünk. Ezek azonban csak azok a betegek, akiknek a lütkörgezés következtében valamilyen műtét beavatkozása vált szükségessé. Ha ehhez a számhoz azokat a betegeket is hozzáadom, akik a mérgezés után rövidesen meghaltak, akik más klinikákon, vagy otthon részleges kezelésben, úgy a lütkörgeztettek száma a 20 év alatt legalább 500-ra tehető. A mérgeztettek egy-negyedrészét ártatlan gyermekek képezték, akik legtöbbször az udvaron játszáva, kimelegedve, szomjúságukat oltandó nyultak az ablakpárkányra helyezett pohár után, melyben a lütkörgeztetett volt. A betegek nagyobb része öngyilkossági szándékból mérgezte meg magát és vagy szerelni csalódsággal, vagy munkaadója rossz bánásmódjával indokolta meg előttem végzetes tettét.

Az a sok szenvedés, amely a mérgeztettek megdöbbenéséig tartó elkövetése után vár és lassú tudatára ébredése annak, hogy belőlük soha teljesen egészséges ember többé nem lehet, a legsúlyosabb lelkiállapotoknak lehet kútforrása. A lütkörgeztetett ugyanis egy egész életét a kénytelen elhagyott nyeltesévé tágított, vagy bele kell törődnie abba, hogy csak a gyomrán készített nyílásán át tud táplálkozni, vagy pedig alá kell magát vetnie olyan hónapokig tartó súlyos műtétek egész sorozatának, amelyek segítségével egyedül tudjuk ezeket a szerencsétleneket a legelviselhetőbb állapotba hozni. Könnyen érthető, hogy ezek a maradandó rokkantságot jelentő következmények, amelyekkel az öngyilkosságot elkövető csak akkor ismerkedik meg, amikor a szerencsének talán már az emléke is a múlté, újabb öngyilkossági gondolatokat érlelhetnek benne. Ilyen lelki meghasonlásban követte el tettét az a szerencsétlen lütkörgeztetett fiatalember is, aki a napokban akasztotta fel magát a klinikán, aki öngyilkos lett annak ellenére, hogy egyéb testi törődöttsége miatt évek óta szánalomból itt tartottam őt a klinikán s így pillanatnyilag megélhetési gondjai nem voltak.

A való helyzet ismeretében már 1924 évben megbízta Bäckert István tanársegédemet, hogy a debreceni lütkörgeztetésekről a „Magyar Sebészársaság” nagygyűlésén számoljon be és egyúttal tegyen javaslatot arra vonatkozólag, hogy miképpen lehetne-e mérgeztetteknek elejét venni. Bäckert a kérdésnek, mellyel különösen a Skandináv államok foglalkoztak behatóan, alapos áttanulmányozása után azt a javaslatot tette, hogy a lütkörgeztetést megfértetést oldat alakjában kerültesse forgalomba és olyan zárt edényben, amelyekhez gyermekek hozzá nem férhetnek. A sebészársaság az előterjesztést magáévá tet-

te és a felterjesztés kidolgozására bizottságot küldött ki, melynek elnöke néhai Bókay János volt. Erdemi elintézését azonban ez az ügy csak 16 évvel később nyert s közben más orvosi testületek is szorgalmazták a lütkörgeztetés forgalomba hozatalának gyökeres megoldását.

Amikor a lütkörgeztetést megjelent és a lütkörgeztetéstől eltiltotta, az orvostársadalom ezt nagy meglepéssel vette tudomásul, sőt megállapította, hogy ezen időtől kezdve a lütkörgeztetések száma jelentősen csökkent. Ezen tapasztalata alapján ma is tiltart azon álláspontja mellett, hogy a lütkörgeztetés szabad forgalombahozatala ellen tiltakozik, még abban az esetben is, ha ez népünk általában maradi gondolkodásával nem egyeztethető össze és egyes háztartások részére kényelmetlenséget jelent. A cikkkel egyidejűleg az „Esti Ujság” is foglalkozik a lütkörgeztetés kérdésével és több neves szaktekintélyt is megszólaltat. A Közegészségügyi Intézet álláspontját képviselő Faragó Ferenc dr. nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a marolúgot teljesen pótolja a kristályszóda, vagy amóniák szóda és hogy az „ilyen lütkörgeztetéstől szappanfőzéssel sokan jelentették, hogy könnyű eljárás és vele ugyanolyan jó szappant lehet főzni, mint a marolúggal”. Ha pedig ez így áll, akkor a lütkörgeztetést visszavonásának szükségessége nehezen indokolható meg. Azok az óvatossági intézkedések, amelyeket nb. lapjának cikke a lütkörgeztetést visszavonásának esetén ajánl, eredményekhez vezetni nem fognak. Mi orvosok már régóta kísérleteztünk a legszelésebb terjedelmű propagandával. Népszerű előadásokat tartottunk, amelyekben a lütkörgeztetés szomorú következményeire hívtuk fel különösen a szegényebb néprétegek figyelmét. Szóval és írásban harcoltunk a lütkörgeztetés ellen Plakátokat fűggesztettünk ki olyan helyeken, ahol emberek, betegek nagyobb számban fordulnak. Mindez eredményhez nem vezetett és a lütkörgeztetést visszavonásának esetén vissza fog állni a régi helyzet és a lütkörgeztetés megint ijesztő számban fognak előfordulni. A cikknek az az állítása, hogy „a háztartásokban igen sok veszélyes anyag és tárgy van” kétségtelenül igaz, azonban ezek orvosi tapasztalat szerint olyan nagyszámú és olyan súlyos sérüléseket nem okoznak, mint a lütkörgeztetés. „Gondatlan anyáknak, cseledeknek szigorú büntetésével” véleményem szerint szintén nem lehet eredményt elérni. Ha valaki bármilyen indoklás alapján meg akar válni az élettől, lütkörgeztetést szívesen maradandó súlyos rokkantsággal mégis életben marad, úgy ezt a szerencsétlent meg kell büntetni annyit, mint újabb öngyilkosságra kergetni. Azt a szegény anyát, aki dolgozni kénytelen és ezért nem ügyelhet fel gyermekére megbüntetni, amikor talán egyetlen gyermekét lütkörgeztetésben elvesztette, a büntetésnek paródija, mert hiszen semmiféle földi hatalom olyan büntetést nem ismer, mint amint számára egyetlen gyermekének elvesztése jelent. Célt tehát a büntetések szigorításával sem fognak elérni.

A DEBRECENI cikkében a lütkörgeztetést visszavonásának érdekében legnyomósabb okként azt hozza fel, hogy a szegény háztartások a hulladék zsiradékot nem tudják tartálfelni, — mert a marolúgnélküli edényekben gyűjtögetett zsiradék csakhamar megromlik és bűzös lesz. A magam részéről ezt az indoklást nem tartom elegendőnek ahhoz, hogy a lütkörgeztetést vissza vonása mellett állást foglaljunk, mert nem tudom elképzelni azt, hogy a zsiradék megőrzésére ne tudnánk megfelelő és célszerű eljárást találni. Fel-nőttek, gyermekek százait a lütkörgeztetés prédájaként odadobni csak azért, mert a tartalékolt zsiradék idővel megbűzösödik, semmi esetre sem illeszhető bele abba a közfelfogásba amelyet mi orvosok a magyar életnek megmentéséért szüntelenül folytatunk. Nem tudom elképzelni azt sem, hogy a tartalékolt

zsiradék konzerválására a háziasszonyok ne tudnának tanácsot adni. Ez már nem tisztán orvosi munka. Nekünk a társadalom támogatására is szükségünk van. Elsősorban a MANSZ-ra gondolok, amely a szegényebb háztartásokat tanácsokkal láthatná el, miképpen lehet a szappanfőzéshez szükséges zsiradékot hosszabb ideig eltenni. Ez a közös munka meggyőződésem szerint feltétlenül ered-

ménytel járna s feleslegessé tenné egy olyan rendeletnek a visszavonását, — amely a lütkörgeztetés okozta emberáldozatok számát már eddig is lényegesen csökkentette.

Abban a reményben, hogy a kérdés orvosi megvilágításával nem végeztet felesleges munkát, igen tisztelt szerkesztő urat ösztönözöm üdvözli

Dr Hüttl Tivadar egyetemi tanár.

Debrecenben 12, Hajdú megyében 19 védőnőt nevezett ki a belügyminiszter

A belügyminiszter Debrecen város területére egészségügyi szolgálat ellátására 12 védőnőt, Hajdú vármegye területére pedig 19 védőnőt nevezett ki. A kinevezési okmányok a tegnapi napon megérkeztek Szilassy László főispánhoz, akik a jövő héten teszik le a hivatali esküt a főispán előtt.

Debrecen városához kinevezett védőnők: Borbély Irma, Deák Margit, Farkas Mária, özv. dr. Kálmán Mihályné sz. Ince Margit, Killer Tiborné sz. Simonits Marcella, Kovács Anna, Lipták Mária, Nemeskay Andorné sz. Székely Erzsébet, özv. dr. Maizik

Lászlóné sz. Szikora Irén, Molnár Lászlóné sz. Zöld Gizella, Piry Katalin, Utassy Virágh Józsefné sz. Eröss Emília, Villon Károlyné sz. Janka Vilma.

Hajdú vármegyébe kinevezett védőnők: Balogh Katalin, Balogh Zoltánné, Bistey Piroksa, Doroghy Mártonné, Kézdy Ibolya, Kozma Jánosné, Körtvélyessy Józsefné, Matula Ilona, Megyery Józsefné, Müller Jánosné, özv. dr. Németh Béláné, Nyakó Eszter, Nyufa Józsefné, Öze Magda, Sembery Ilona, Simon Aranka, Sólyom Mária, Thóbiás Margit, Tóth Béláné.

Leikes úrasszonyok és leányok árvaházat létesítenek az ispotályi egyházközségben

Példamutatóan szép mozgalmat indított az ispotályi egyházközség asszony- és leánygárdája. Még 1926-ban Molnár Ferencné, lekipásztor neje elnöklésével négyelet alakult és azt a célt tűzték maguk elé, hogy árva gyermekeket fognak gyámolítani, Nemcsak szavakkal, nyomban tettekkel bizonyították segítő szándékukat. Mindannyian nagyobb adománnyal egy-egy ágyalaptványt tettek az alapítandó árvaházban és az alapítványi összeget azonnal be is fizették. Ezek a hölgyek a következők: Bagossy Kálmánné, Bartha Istvánné, Fegyveres Sándorné, özv. Fogarassy Györgyné, özv. Kiss Istvánné, Bartha Mária, özv. Nagy Bálintné, Piros Józsefné, özv. Szabó Andrásné, Székely Adorjáné, Szabó Etelka. Egyetlen férfi is tett ágyalaptványt: dr. Kertész Endre.

Ezen túlmenően évek óta már szorgalmasan és sok fáradsággal, munkával gyűjtögettek az árvaházra. Nemrég megjelent a magyar honvédelmi miniszter felhívása, hogy minél több árvát vegyen a társadalom gondozásába. Ez a felhívás indította az ispotályi egyházközség hölgyeit arra, hogy régi álmukat elindítsák a megvalósulás útján. Az összegyűjtött 3400 pengőt befizették az egyház pénztárába és Molnár Ferenc lekipásztor kísértő levelet írt hozzá, melyben kéri, hogy az egyház vegye kezébe ezt a jószándékot, mert hiszen az egyházközségi négyelet ereje magábanvéve nem elég.

A harmadik tényező, amely nemcsak segíti, de előreláthatólag bekoronázza az akció: a Szeretetszövetség, mely mindenütt ott van erkölcsi és anyagi erejével, ahol segíteni kell.

Az ispotályi hölgyek a Tekei uca 71. szám alatt működő frúvárvaház mellett most leányárvaházat szeretnének alapítani.

Az árvák száma egyre nő, a segítségre mind nagyobb szükség van és lesz. Ha tehát az egyház megfelelő hajlékot jelöl ki — amit a presbiterium bizonyosan meg is szavaz, hiszen maga D. dr. Révész Imre püspök is lelkesen támogatja az új árvaház eszméjét —, akkor remélik, hogy az árvaház hamarosan megnyílik, annál inkább, mert dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző, aki mély szociális érzékéről közismert, a maga erejével is elősegíti a gondolat megvalósulását.

Azoknak a hölgyeknek névsora, akik az árvaház létrehozásában és a különféle akciókban fáradoztak, a következő: Harsányi Gáborné, Süvöltő Sándorné, Kiss Imréné, özv. Pósalaky Istvánné, özv. Sárka Józsefné, özv. Sas Józsefné, Szathmáry Elekné, Kiss Lajosné, özv. Mike Pálné, Sallay Józsefné, Szutor Esztké, Nikolics Miláné, Bászörményi Istvánné, Nikolics Lászlóné, özv. Mikó Józsefné, özv. Tiszay Imréné, özv. Kaszonyi Józsefné, dr. Csáthy Dezsőné, özv. Szilágyi Lajosné, Piko Józsefné, Ötvös Jánosné és Piros Erzsike.

3 igaz szó ha fénykép legyen
Burg Foto
Hangya bérház. Piac ucca 40.

Önkéntes urak!

egy en ruhájukat készíttessék bizalommal Tegdesnél, Kalvin tér 19.

Nagy részvét mellett temették el Weszprémy Zoltán nyug. főispánt

Nagy részvét és díszes külső pompával temették el **Weszprémy Zoltán** nyug. főispánt. A Köztemető díszravatalozójának lépcsőin, kivont karddal rendőrök álltak sorfalat, bent a teremben pedig a babér fák és pálmák között felállított és virágokkal borított ravatal mellett városi gyászfátyolos díszruhás hajdúk álltak őrséget.

A mélyen süjtött családon kívül előkelőségek száza jelentek meg a temetésen. Ott voltak **Szilassy László** főispán, dr. **Kölesy Sándor** polgármester, **Rásó István** alispán, nagy tiszti küldöttség, vitéz **Toókos Gyula** vitézi törzs kapitány, vitéz **Berényi István** nyug. vezérőrnagy, **Mező Sándor** dr. ügyészi elnök, **Tankó Béla** dr. professor, vitéz **Bessenyei Lajos**, **Szabó Gyula** rendőrtanácsos, dr. **Balogh Sándor** főjegyző, **Balla Bertalan**, dr. **Veress Géza** főjegyző, **Csuhár Endre** főlevéltáros, dr. **Loebl János** igazgató-főorvos, **Hutiray József** főorvos, **Csanak József**, **Kardos Zoltán**, **Popovits Gyula**, dr. **Talay Zoltán**, **Várjassy Imre**, **Borsos József**, **Pohl Ferenc**, **Imag Vidoni János**, **Hank Olivér**, dr. **Kövendy** igazgató, dr. **Tamassy Géza** és még nagyon sok társadalmi kiválóság.

Szabó Lajos kántor éneke és orgonajátéka után dr. **Farkas Pál** lelképásztor bibliát olvasott, majd mély hatású lelkéből fakadó imát mondott.

— Aldunk az ő életéért, aki már Te előtted áll. Az ő napjaiért, esztendeiért, bibliai koráért, küzdelmeiért és harciáért, pihenéséért, nyugalmáért, esendőségéért és békeségéért. Aldunk a szolgálataért, amelyben odaáldozta életét városának, megyéjének és népének. A nyugalom éveiben adott boldog visszatérítést jutott osztályrészül lelkének és életének napjaira. Aldunk, hogy őt magaddal megismertetted, — hogy az ő életére kibontottad örökkévaló atyai szeretetednek ragyogó sorát. Szívét és szomorúságát meggyógyítottad és most, amikor esztendei és napjai

Egy izgalmas történelmi epizód Weszprémy Zoltán életéből

Debrecen városi társadalmi és közéleti mélyesége részvétel fogadta érdemes tagjának, Weszprémy Zoltán nyug. főispánt elhunytát. A néhai öreg úr harminehat évvel ezelőtt férfi korának delelőjén, mint Hajdú vármegye főjegyzője megalkuvást nem tűrő módon, hajthatatlan derékkal állta meg helyét a nemzeti ellenállásnak nevezett országos küzdelemben. A mai generáció kevés ismeri ennek a 16 hónapos harcnak történetét, mely a mindenható szabadlevű pártnak az 1905 januári választáson való teljes bukásával kezdődött. A felébredt nemzeti felhabborodás seprtele el ezt a politikai pártot, amely a magyarság rovására Bécs minden kívánságának hűséges kiszolgálója volt. **Ferenc József** király gróf **Tisza István** miniszterelnök hivatalban tartásával akarta letörni az országos közbangulatot, amikor pedig ez nem sikerült, akkor báró **Fejérváry Géza** tábornagyot nevezte ki miniszterelnöknek, aki a történelemben mint a „darabont kormány” feje ismeretes. Báró **Fejérváry Géza** és belügyminisztere, **Krisztof József** az ország nemzetiségivel és a munkássággal próbálta letörni a nemzet igazságos küzdelmét, azonban minden kísérlet megtört az ország törvényhatóságainak ellenállásán. A nagy harcban a vármegyék és városok törvényhatóságai meglagadták a kormány rendeleteinek végrehajtását, a darabont kormány főispánjait nem fogadták el, be nem iktatták, az adószedést megszüntették.

1906 február havában Hajdú megye és Debrecen város élére királyi biztost neveztek ki **Naszády Iván** debreceni táblabíró személyében, aki egyideig gondolkodott azon, hogy megkísérelje-e az installálást Debrecenben. Végre a kormány unszolására március elején Budapestről megérkezett és 11-ére tűzte ki az ünnepies bevonulását a vármegyházára. A nagy napon kora reggel katonai kordont voltak a Piac utcán, a vármegyháza

csendesesen bezárultak, az örökkévalóság, boldogság, üdvösségnek csodálatos napfényére hívtad el őt. Köszönjük a kegyelmet és segítséget, melyet életében és munkájában számunkra küldöttél. Köszönjük szeretetét, szívét, békeségét, mindazt amivel az ő életében bennünket és az ő családját megsegítettél. A szót és tekintetet, a vezetést és szeretetet, amelyen keresztül bennünket is vezettél és nekünk is szóltál. Felejtse el mindazt, amivel életében őt megbántottuk. Segítsd meg családját, gyermekeit, unokáit, közeli és távoli rokonságának minden tagjait, társait, akik ismerték őt, akik utak barátságának és szeretetének mély és változatlanul tiszta vízből. Mindnyájan a mulandóság partjain járunk, amelyek lassan-lassan szakadoznak alattunk. — Amikor bucsuzunk, érezzük, hogy mély séges tengerek törnek fel szívünkbe. Legyen az ő halála és élete vigasztalás a mi számunkra. Életében, munkájában, cselekedeteiben soha el nem muló szeretetében hitt a Te szentséges Fiadban és mert hite volt, most is él, csak portátora rontatott meg, lelke a Te üdvözítő szerelmed kezei között van és vár bennünket.

Végül megáldotta a gyászoló családot és a gyülekezetet, majd a hatalmas közönség a város által adományozott díszsírhelyhez kísérte **Weszprémy Zoltán** hült hamvait. Közvetlenül a gyászkocsi után haladtak **Hodász István** huszárezredes feleségével, aki az elhunytak leánya és ennek fivere, majd az unokák, nagybárák **Sesztina Jenő** feleségével és a többi rokonok. Mélyen megható volt, amint a menet megindulásakor felhangzott a haragok szava, amely elkísérte a sírig utolsó útjára **Weszprémy Zoltán**at.

Rendőrök és hajdúk sorfala között hősáttették le a sírba a koporsót, mely felett dr. **Farkas Pál** lelképásztor imádkozott.

udvarán pedig a vidékről bevonultatott nagyszámú esendőséget helyezték el.

Naszády Iván fia kíséretében egy szakasz huszárság által körülvett kocsin érkezett a megyeházára. Senkise fogadta. Egyetlen bizottsági tag se jelent meg beiktatásán, néhány újságíró kivételével. A királyi biztos hivatta a főjegyzőt, **Weszprémy Zoltán** kiüzent, hogy neki semmi ügye nincs azzal, aki a nemzeti megrontás munkáját vállalja. **Naszády** erre újabb üzenetet küldött **Weszprémy Zoltán**nak, aki aztán előjött hivatali helyiségéből.

— **Naszády István** királyi biztos vagyok — mutatkozott be és a kezét nyújtotta feléje.

Weszprémy Zoltán hátrattette a kezét és megszólalt:

— Én az úrral mindaddig nem állok szóba, amíg az ősi vármegye székházának udvaráról ki nem parancsolja az itt jogosulatlanul megjelent esendőséget.

Naszády királyi biztos sápadtan állott s idegesen szólt gróf **Csúky**nak:

— Kérem, vezényelje el a esendőséget!

Pillanatok alatt kiürült a megyeháza udvara, mire **Weszprémy Zoltán** odalépett **Naszády**hoz és tudatta vele, hogy a nemzeti ellenállást végrehajtó bizottság határozatából kifolyólag a vármegyháza dísztermét lepecsételte, azt nem bocsátja rendelkezésére.

— Ha ezek után mégis installálni akarja magát az úr, erőszakkal megteheti — fejezte be szavait és ezzel sarkonfordulva ellévozott.

Naszády Iván királyi biztos az erőszakhoz folyamodott, mert tiltakozással a díszterem ajtajáról a vármegye pecsétjét eltávolította, lakatossal az ajtó felnyitatta és bevonult a terembe öt újságíró kíséretében. Ott felolvastatta a királyi kéziratot s pár perc múlva huszárok kíséretében elhagyta az ősi székházat. (b. s.)

15-20 ezer pengős költséggel beüvegeztetik a Kollégium folyosóit

A Kollégium átalakítási munkálatai közé tartozik a folyosók beüvegeztetése is. Versenytárgyalást hirdettek és az ajánlatokat tegnap nyújtották be a vállalkozók, szám szerint tizenöt.

Amennyiben sikerül megfelelő anyagot kapni, akkor az üvegezési munkát még az idén végrehajthatják. A költségek 15-20.000 pengős keretben mozognak.

A tizenöt helybeli vállalkozó ajánlatát átszámították és a legolcsóbb ajánlattevőt bízzák majd meg a munkával.

Az ajánlatokat **Jakuts István** igazgató, **Borsos** műszaki tanácsos és dr. **Elek** tanácsjegyzőből álló bizottság bontotta fel. A munka odaítélésében közelesem dönt a Kollégium igazgató tanácsa.

Debreceni diák-leventék si-táborozása a Kárpátalján

A debreceni diákok több csoportja kereste fel a karácsonyi szünidő alatt a Kárpátalja havas hegyeit, hogy kivegyék részüket a téli sportok örömeiből, főleg, hogy gyakorolják magukat a síelésben. A református gimnázium és tanítóképző növendékeinek 60 főnyi csoportja **Ökörmező** környékét szemelte ki táborozásra. Ott néhány napon át nem valami jó hőviszonyok voltak, de szép sétákat tettek addig is a hegyekben, míg a jó puha hó megérkezett és befedte vastagon a lejtőket is.

A **Fazekas Mihály**, állami gimnázium növendékei, akiket **Szabó József** tanár vezetett, már szerencsésebbek voltak. Az első nap már kiváló terepet kaptak a síelésre és több napon át napsütésben is járhattak a magas csúcsok világát. A fiúk **Kis-Szolyva** környékén táboroztak. Egy iskolában kaptak szállást. **Vásároldtak 10 pengőért annyi fát, hogy nem is tudták eltűzteni az egész táborozás alatt.** Az igaz, hogy a favágás nem volt benne a 10 pengőben és az eleven fiúk maguk fűrészeltek, hasogattak fel a tűzfát. Elelmiszert háztáskában vittek fel bőségesen, arra számították, hogy az 1600 méter magas hegyek világában hátha nem lesz elegendő élelmiszere a tábor lakóinak. Kellemesen eselődtek, mert például a sertésbűt sokkal olcsóbban tudták ott megvásárolni, mint ahogy Debrecenben beszerezték és még hozzá nem is kellett

volna olyan messzire és magasra felcipelni. Semmiben sem szűkölködtek a fiúk, pompásan érezték magukat és a jó téli hegyi levegő, napsütés megbarnította őket. A fiúk vezére **Radó Lajos** úgy leülte mintha a Hortobágyon volt volna napfürdőt júniusban. **Szabó József** parancsnoksága alatt táborozó gimnázisták nagyon büszkék arra, hogy hat olyan társukat is megtanították a síelés tudományára, akik eddig csak a mozbán látták, hogyan kell a hótalpakkal lesiklani a hegyről. A hat debreceni fiú néhánynapos gyakorlat után már úgy mozgott a hegyek kanyargó útjain, hogy öröm volt nézni. Ragyogott az arcuk a boldogságtól, amikor azt az utat, melynek megtétele a hegynek felfelé, három órát vett igénybe, lefelé jövet már minden baj nélkül felóra alatt tették meg hótalpakkal. A diákok a tornatanárjukat is meglepték ott a hegyekben, mert saját maguk által készített sítalpakat adták át. A hat ujeac és új sítalpakot kapott, nem vették, maguk készítették és olyan ügyesen, olyan erősen, hogy még a szakértők is tanulhattak volna a debreceni fiúktól.

A nyolc napig tartó téli táborozásról most érkeztek haza a gimnázisták. Egész életükben nem felejtik el a havas hegyek esedős világát s alig várják a jövő karácsonyt, hogy újra táborba menjenek a Kárpátok bércéire.

Több mint egymillió

mordvin él Szovjetországban. — Nyelvük nagyrészt még földolgozatlan. Az úttörő munkát már elvégezte egy fiatal magyar tudós, aki ennek a nyelvnek a magyarsághoz igen közelálló népek eddig tízezer szavát gyűjtötte össze. Most Finnországba utazik a kiváló finn nyelvtudós: **Kannisto** professor meghívására, hogy a finnországi szovjetországi foglyok között levő mordvinok körében nyelvüket tanulmányozza.

Bármennyire sok szenvedést hozott ez a háború nekünk, mégis hozott örömet is. A finn-magyar testvériség s fegyverbarátság révén még jobban elmélyült és ma már olyan hatóerő, amellyel mindenkinek számolnia kell. Pár évvel ezelőtt még csak a nyelvtudósok ápolták ezt a gondolatot, ma már a legszélesebb magyar tömegek is áthatotta.

Honvédeink óshazánk területén állnak. A magyar őstörténetkutatás előtt most beláthatatlan lehetőségek nyílnak. Két magyar tudós **Kievbe** utazik az ottani múzeum anyagának elrendezésére. — Tudvalévő, hogy a keleti múzeum tele van magyar őstörténeti vonatkozásokkal. A magyar nyelvész, régész, történettudós s ezek a tudományágainak most még át nem tekinthető lehetőségek és még nagyobb munka előtt állnak, mint bármikor valaha. A Szovjet-Unió európai területe tele van magyar vonatkozású régészeti emlékekkel és nem is tudjuk, hogy hány ezer lehet a területén élő rokonnépek száma. A magyar nyelvészek például 5000. Szentpétervár környékén élő inkeri finnrel beszélnek s most ki-tűnt, hogy számuk több mint másfél-százézer.

Milyen keveset törődünk eddig ezekkel a kérdésekkel. Az átlag-ma-

gyar megelégedett azzal, hogy őseink Etelkőzből jöttek a Kárpátok medencéjébe, mások még nagyobb általánosságban beszéltek, amikor azt mondták, hogy **Azsiából** jöttünk. — Valójában kitűnik most, hogy semmi nyoma annak, hogy őseink **Azsiából** jöttek volna. Valamennyi magyar őshaza területe Oroszország európai részén van. Ha valóban **Azsiából** jöttünk, semmivel sem kerültünk onnan később Európába, mint valamennyi itt élő, az indoeurópai ősnéptől származó árja népek, csak a mai területen való letelepedésük volt későbbi. Ha azokon a területeken, ahol most honvédeink vannak, megjelennek a magyar tudósok, sok olyan kérdés tisztázódik, amelyről eddig nem voltak megbízható adataink s a magyarság munkájuk nyomán megnövekedett bizalommal és hivatástudattal tekinthet jövődjé felé.

Kigyulladt szesz haláláregőit egy gyermeket

Vámospécsről életveszélyes sérülésekkel szállították be a debreceni gyermekklinikára **Nagy László** 3 éves gyermekét. A kisgyermek karján, mellén és altestén rendkívül súlyos égési sebek voltak. A megindított vizsgálat tisztázta, hogy **Nagyék szeszfőzőn** melegítették ételt és az égő főző mellett ott volt a denaturált szesz üveg. Az üveg véletlenül felborult és tartalma a szeszfőző nyílt lángjára ömlött. Az asztalon minden tüzbeborult pillanatok alatt és kigyulladt a 3 éves **Nagy László** ruhája is. Szülei nyomban segítségére siettek, mire azonban az égő ruhát letépték a gyermekről, olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a debreceni gyermekklinikán már nem lehetett megmenteni és tegnap délelőtti behalt súlyos sérüléseibe.

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Kedden délután: Nagy kabaré-
előadás. Mérsékelt helyárrakkal.
Kedden este: Fityilritty.
Szerdán este: Gyergyói bál.
Csütörtökön este: Bécsi gyors.

A kolozsvári opera hangversenye

Nagy várakozással tekintett Debrecen közönsége a kolozsvári Opera együttesének bemutatkozó hangversenye elé. Ez az érdeklődés és várakozás érthető is, mert a húsz évi idegen uralom alól felszabadult városnak magyar szívünk minden melegét, szeretetét, kultúránk, tudásunk minden értékét szeretnénk odaadni, hogy érezzék meg testvéri szeretetünket, tudásunk, felkészültségünk, tehetségeink nagyszerűségét. Ilyen előzmények mellett, ösztönzést kell vallanunk, családunk a kolozsvári Opera együttesének hangversenyén s az az érzésünk, hogy Kolozsvár nem kapta hiánytalanul azt, amire húsz keserves esztendőn keresztül várt. Ez az együttes nem képviseli és nem képviselheti a magyar opera játéknak azt a szintjét, amit Erdély fővárosa a múltban képviselt s amire ma még nagyobb és több joggal tarthat számot.

Ha pedig az előzetes nyilatkozatokkal szemben a debreceni hangverseny szereplői nagyrésztben nem az elsőrendű tagok közül kerültek ki, úgy ez súlyos lebecsülést jelent Debrecen zeneértő közönségének.

Ha bemutatkozó művészeket egyéni értékelésben bíráljuk, úgy első helyen a nagyon tehetséges és kultúrálhangú Takáts Paulát kell kiemelni. Nemes szárnyalású, melegen csengő, friss erőteljes duzzadó hangja, előadásának drámai ereje értékelésben fokozódott, mióta utoljára hallottuk. Páka Jolán koloratúr énekesnő hangja jól képzett, hangindomítása és énekstílusa könnyed, gazdag színskálája azonban nem kiegyensúlyozott. A férfiak közül Pozsonyi Ruprecht Ferencről kell elsőrendű megemlékeznünk. Kellemes légy tenorja rokonszenves tehetségről tanuskodó. Nagy értéke, hogy éneke megteremtésénél, természetes szépséggel csendül. Szabó László hangja kétség-telenül sokat fejlődött, mióta Debrecenből elkerült. Virágos Mihály iskolázott hangú, de túl modoros. Szövegkiejtése alig érthető, hiányzik hangjának a vívőereje, ami egyébként Takáts Paula kivételével az egész együttesnek feltűnő hibája. Ugyancsak szembeötlő a könnyed és fölényes előadási készség hiánya.

Tóth Baba primaballerina tehetséges táncos. Tánckompozíciói igen mutatósak, technikai tudása beérett.

Endre Béla karnagy igényes és rutinos dirigens. Kiegyensúlyozott készsége, vérbeli muzikusra valló lendülete kifogástalan.

(—Ösz.)

A felvonások után nagy ünneplésben volt része Takáts Paulának, kit díszlelői óriási virágkosárral leptek meg. A gyönyörű kiállítás virágkosárral megbízásból az Ibolya virágcsarnok szállította.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Ma, kedden két előadást tart a színház: délután 4 órai kezdettel teljes egészében megismételt mérsékelt helyárrakkal a társulat az óriási sikerű szilveszteri nagy kabarét, melyet zsúfolt ház tapsolt végig. Ragyogóan szellemes számok, tánc, ének, ezer móka, konferál U. Kováts Terus és Selmecey Mihály.

Este a pompás revüoperett, a Fityilritty kerül előadásra. Szerdán este a Gyergyói bál, a szezon legnagyobb sikere U. Kováts Terus fellépésével 20-ik előadásban. Csütörtökön este a Bécsi gyors előadása.

A Jávör-estekre jegyek már válthatók a színházi pénztárnál. A nagy

Gazdak figyelmébe!

Olajmagvak termelése elsőrendű közérdek és kötelesség ma, de a most megállapított árak mellett a gazdak meg is találják számításukat.

1942. évi termésű olajos magvak árai:

tavaszi olajlenmag	P 75.—
napraforgomag	P 50.—
szójabab	P 60.—

Termelési szerződés köthető a Mezőgazdasági Termény és Áruforgalmi Szövetkezet, mint a Futura főbizományosánál (Ferenc József út 16—18., telefon: 28-66), ahol részletes felvilágosítással is szolgálunk.

érdeklődésre tekintettel tanácsos jegyeikről előre gondoskodni.

Műsorváltozás a Jávör-estéknél. A Nemzeti Színház új műsorbeosztása miatt Jávör Pálnak szombaton Budapesten kell játszania és így szombati fellépése elmarad. Vendégszerepése pedig úgy alakul, hogy vasárnap délután, vasárnap este és hétfőn este lép fel a „Nem élhetek muzikaszó nélkül” című darabban, míg a „Nosztyfiú esete Tóth Marival” című előadás elmarad. Akik a szombati Jávör-estére már jegyet váltottak, kéri az igazgatóság, hogy jegyüket a vasárnap, vagy hétfői előadások egyikére érvényesítsék.

Az Unger-társulat a MÁV műhelytelepen vendégszerepelt, míg a Csokonai-színházban a kolozsvári operatagok hangversenye volt hétfőn este. A kitünően együttes az „Ilyenek a férfiak” című operettet adta elő tomló siker mellett. A közönség csaknem minden számat többször megismételt. Minden elismerést megérdemelt az Unger direktor érdekes vállalkozása, mellyel a szokásos pénteki propagandaelőadások után most visszavolta a MÁV műhelytelepek látogatását, akik a propagandaelőadásoknak állandó nézői és saját színjátszótermeikben mutatta be a nagysikerű operettet.

1000 pengős pénzbüntetés 195 kg. elrejtett szappan miatt

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság Raubauer Ödön debreceni földbírtokost, mert lakásán 195 kiló mosószappant tartott elrejtve és azt a hatóságoknál nem

jelentette be, a megtartott tárgyaláson tíznapi elzárást helyettesítő 1000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Magyar leányokat tartóztatott le a szlovák csendőrség

Eperjes, jan. 5. Lüleli György löcsei bankigazgató Sarolta leányát a szlovák csendőrség letartóztatta és az eperjesi fogházba szállította. Az a vád ellene, hogy a magyar ifjúság hatóságilag nem engedélyezett szervezkedésében részt vett. Szegő Ilona 17 éves késmárki ma-

gyar leányt egy magyar vers nyilvános elszavalása miatt ugyancsak letartóztatták és a löcsei fogházba szállították. Horváth Ferenc késmárki magyar ifjúsági vezető, aki nemrégiben szabadult ki fogáságából, most újból letartóztatták. (MTI)

Anyakönyvi hírek

Születések: Árvai András péksegéd, Bercsényi u. 45. fiú István, Turi Endre fodrászsegéd, Péczeli u. 10. leány Róza. Sallai Károly kereskedő, Bajnok u. 3. leány Mária. Weisz Nándor szűcssegéd, Rákosi Jenő u. 5. leány Ágnes. Deák Sándor MÁV, Közép u. 12. fiú Sándor. Czibere Lajos munkás, Vulkántelep 9. fiú Lajos. Goldstein Zoltán sütősegéd, Zsák u. 5. fiú Tamás. Róth Béla férfi-szabó, Hatvan u. 56. fiú Tibor. Blau Vilmos kereskedő, Vendég u. 7. leány Éva. Kaszab Gyula autószerelőmester, Szepességi u. 47. fiú István. Varga Sándor villanyszerelősegéd, Nyil u. 1. leány Margit. Siket Gyula népművész, Apaffi u. 153. leány Ilona. Dr. Kuthy László gazd. akad. tanár, Pallag, fiú Ákos. Gáspár Mihály MÁV, Hunyadi u. 11. fiú Mihály és Sándor (ikrek). Ruzsai Bertalan vendéglős, Hadházi Zsigmond-telep, leány Ibolya. Sándor János, Virág u. 16. fiú Béla. Orbán István gazdasági cseléd, Bánk 55. fiú Mihály. Bóde Gábor városi hajdú, Fancsovics u. 62. fiú Gyula. Frenkel József Barna u. 15. leány Judit. Batai János MÁV, Ispotály-tér 2. leány Ibolya. Tacsai István munkás, Homok u. 22. leány Emma. Nagy Miklós munkás, Kishegyesi u. 38. fiú Miklós. Nagy Ferenc napszámos, Barcaság u. 33.

Eljegyzések: Dr. Kruppa József rendőrfogalmazó, Mátyásföld—Kusza Mártha, Kossuth u. 25. Tóth József gazd. Veréb dűlő—Rózsa Julianna, Péterfia dűlő 27. Kerékgyártó János gazd. Fancsika 38.—Hermann Anna, Nagy-

csere 60. Groszmann Ernő magántisztviselő, Hatvan u. 50.—Fusch Margit u. o. 39. Gábor József zeneszerző, Ótmalom u. 9.—Tölgyesi Ilona ugyanott. Dobi Bálint gazd. Kádárdűlő 42.—Posta Margit, Elep 74. Bereczki János napsz. Diófa u. 36.—Nagy Mária, Tánácsos u. 33. szám.

Házasságkötések: Kozempel Mihály Budapest, MÁV műszaki tisztjelölt—Agárdi Zita, Kiss Áron u. 7. Molnár József napszámos—Antal Ágnes, Haláp 148. sz. Sere József kőművessegéd, Apponyi u. 27.—Antal Irén, Endre u. 40. sz. Schvarc Vilmos kereskedő, József kir. herceg u. 56.—Spitzer Terézia, Margitta. Biró Béla ref. lelkész, gimn. tanár—Bordács Mária Hajdúnánás. Sztrikli István bérlet, Bellegelő 90.—Gyerekl Julianna, Domahidy u. 19. Rékási Sándor cipészsegéd, Honvéd u. 9.—Domokos Julianna, Rákóczi u. 58.—Szabó Sándor MÁV felvigyázó, Maramaros-sziget—Medveczki Magdolna, Tánácsos Mihály u. 34. vitéz Hajnal István őrmester—Kávai Katalin, Nap u. 22. sz. Szabó Gyula tanügyi fog. gyak. Szatmárnémeti—Véber Margit, Villanytelep. Timár Endre kárpitósegéd, Uszó u. 12.—Juhász Eszter, Köleséri Sámuel ucca 26. Sándor Lajos uccaseprő—Tölgyi Rózsa, Kiss u. 36. Szecskó József cipészsegéd—Széles Terézia, Gyolcsos ucca 4. Dr. Laczkó Ervin, törvénytudó joggyakornok, Nagyvárád—Telki Erzsébet, Honvéd u. 32.

Halálozások: Ádám Ferenc ref. 69. éves, Faragó u. 3. Ráczkai János ref. 2. hónapos, Barcaság u. 17. Porkoláb Imre ref. 80 éves, Monostorpályi út 88. sz.

Márkás gyári rádiók
eladása részlete is
Rádió service
javítás, alektítás és super hangolás

CSEH LAJOS
rádió, villamosági szakértel és szerelési vállalat
Szen. Anna u. 5.
Telefon: 31-12.

DEBRECZEN

7. OLDAL.
1942. I. 6.

Szabó Zsigmondné ref. 30 éves, Hegyi Mihály u. 44. Ember Lajos ref. 50. éves Csapó u. 69. Svaszta Károly rk. 68. é. Rothermere u. 22. Dudás András ref. 71. éves, Faragó u. 16. Özv. Kiss Mihály né ref. 92. éves, Bánk 25. Jenel Sándor ref. 30. éves, Vértessy u. 1. Gyarmati Imre ref. 50. éves, Nagyverőd. Kusza Mihály ág. ev., Kossuth u. 25. özv. Domokos Lajosné ref. 74. éves, Kishegyesi út 40. özv. Székely Sándorné ref. 77. é. Herceg u. 16. özv. Nagy Imréné, rk. 86. éves, Olajútó 40. Madar Lajos ref. 17. éves, Pacsirta u. 41. Nagy Istvánné ref. 65. éves, Zrínyi u. 45. Telenkai István gk. 62. éves, Balaton u. 12. Gombosi Sándorné ref. 77. éves, Malvin u. 4. sz. Alexy Pálné ref. 59. éves, Szent Anna u. 18. Székely József ref. 52. éves, Messter u. 20. Flórián Franciska ref. 19. hónapos, Pesti u. 4. Mogyoróssy Józsefné ref. 68. éves, Legányi u. 21. Szondi János ref. 61. éves, Fancsika 61. Weszprémy Zoltán nyug. főispán ref. 86. é. Csanak u. 2. Pintér Lajosné ref. 75. é. Ispotály-tér 12. Nagy Mihály ref. 44. éves, Teleki u. 76. Antal János ref. 67. éves, János u. 89. özv. Öry Jánosné ref. 79. éves, Toroczkó u. 6. özv. Papp Lajosné ref. 81. éves, Péterfia ucca 11. Sterbinszky László rk. 62. éves, Hunyadi u. 22. sz.

Vitéz Kovács Barna honvédezedes meghalt

Mint résztvevő értesülünk, vitéz Kovács Barna m. kir. honvédezedes életének 59. évében hirtelen meghalt. Az elhunyt egész katonai pályáján példaképe volt a kötelességteljesítésnek. Vitéz katona, bátor szívű parancsnok volt. Az 1914—18-as világháborúban számtalanszor a legnehezebb feladatokat vállalta. Ragyogó katonai teljesítményeiért sok kitüntetést érdemelt ki, így a III. oszt. Vaskoronarendet a hadidíszítménnyel és kardokkal, a katonai érdemkeresztet, az ezüst katonai érdemérmét, a bronz katonai érdemérmét, a II. oszt. német vas-keresztet és sok más kitüntetést.

Halálát kiterjedt rokonság gyászolja, így a Horvay, Kovács, Stégmüller családok. Széles körben tisztelték és szerették vitéz Kovács Barnát, ki nek hirtelen halála nagy baráti kört érintett fájdalommal.

Az elhunyt temetésének időpontját gyászrovatunkban közöljük.

Nemzetvédelmi Keresztlel kapott 184 vasutas

Az Országos Nemzetvédelmi Bizottság káptalanja vasárnap délután a Vasúti és Hajózási Klub dísztermében ünnepélyes keretek közt nyújtotta át a Nemzetvédelmi Keresztlel 184 kitüntetett vasutasnak. Vitéz nagybányai Horthy István államtitkár, MÁV elnök mellett közéletünk számos előkelősége jelent meg az ünnepségen. Dr. Aiszeghy Béla MÁV igazgatóhelyettes tartotta az emelkedett hangú megnyitó beszédet, majd vitéz nemes Magasházy László vezérőrnagy, országgyűlési képviselő, az ONB elnöke és a káptalan elnöke szólt a kitüntetett vasutasokhoz, akik önfeláldozó egyéni kiállással érdemelték meg a nemzet halálját. Uzdóczy Zadravetz István tábori püspök vette ki a fogadalmat a kitüntetett vasutasoktól.

Felvágta erét a Kishegyesi-úton

Tegnap a Kishegyesi úton járókelők arra lettek figyelmesek, hogy egy 40 év körüli kinezésű férfi megtámaszkodott, majd összeesik az úton. Segítségére siettek és megdöbbenve látták, hogy ruhája és karja csupa vér, csuklóján az eréből vastag sugarakban buggyan elő a vér.

Nyomban telefonáltak a mentőknek, akik a helyszínre érkeve bekötötték a súlyosan sérült férfi karját. Megállapították, hogy Bódy Gyula, 38. éves alkalmi munkás, Kishegyesi úti szűkséglakásban lakó férfi az illető, aki elkese redésében zsilennegével felvágta az erét. A sebészeti klinikára szállították, ahol kezelés alá vették. Állapota súlyos de nem életveszélyes.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József kir. herceg uccá 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3— pengő, negyedévenként 8-70 pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Téli kép

A föld békésen álmodik
Az égből hulldogál a hó
Szép lassan mindent beborít
A könnyű, fehér takaró.

A fák fenséggel állanak,
Águkon fehér zúzmara,
Az égen fekete varjak
Károgya húznak el tova.

Felhőgomolyog ott messze fönt
Lomhán, sötétben, zordonan.
A szél bújósdi játszik rajt
S meg-megelbálja pajkosan.

A felhő néha megszakad,
A fátyla széltől megrebben
S a földre hull a tiszta hó
Csillag alakú pelyhekben.

A föld békésen álmodik
Az égből hulldogál a hó,
Szép lassan mindent beborít
A könnyű, fehér takaró.

Bojtor Margit.

— Lapunk legközelebbi száma a Vízkereszt ünnepén tartott munkaszünet miatti csütörtökön reggel jelenik meg.

— Ma, Vízkereszt ünnepén a római katolikus templomban és kápolnáknak rendes vasárnapi miserend. A Szent Anna uccai templomban 6, 7, 8, 20, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor nagymise és szentbeszéd. A kertsekben is a szokásos vasárnapi miserend.

— Révész Imre püspök a visszacsatolt részek missziói lelkészévé nevezte ki Orth Győző ref. lelkészét. Már eddig is igen értékes tevékenységet fejtett ki, sok kiadványt és lapot szerkesztett és terjesztett. A kinevezés nagyon értékes férfiút állít a királyhágómei-éki egyházközség területén szolgálatba.

— Az evangélikus templomban Vízkereszt mai ünnepén istentisztelet lesz, külmissziói offertóriummal, úrvacsoraosztással. Prédikál és úrvacsorát oszt dr. Pass László. — Este öt órakor imaóra a tanácsteremben.

— Dr. Sámly László ügyészi kinevezése. A Kormányzó Úr Öfömlőtlősága kinevezte dr. Sámly László kir. járásbíró kir. ügyész-szé Nagyváradra. Dr. Sámly Lászlót mindenki ismeri Debrecenben, itt volt a törvényszéknél és innen került át a berettyóújfalui járásbíróvá, ahol a büntetőügyeken kívül az utóbbi időben az árdragítási ügyek büntetőbírója is volt. Kinevezéséhez számosan gratuláltak.

— Kinevezés. A debreceni ügyészségnél két kiváló tisztviselőt léptettek elő az új esztendőre. Faragó Margit segédtiszt, László László pedig kezelő lett.

— Rásó István alispán Budapestre utazik a holnap nap folyamán, ahol fontos vármegyei ügyekben folytat tárgyalásokat.

— Dr. Kovrig Béla egyetemi tanár előadása. A Hivatásszervezet értelmiségi tagozata rendezésében dr. Kovrig Béla kolozsvári egyetemi tanár előadását január 8-án, csütörtökön este félhatár kezdettel tartja a Déri-múzeum előadóterében. A tudós professzor előadása iránt általános érdeklődés nyilvánul meg arról is inkább mert ezúttal először halljuk Debrecenben az ország egyik legjobb előadó szociálpolitikusát.

x Vattay tánciskolában január 14-én újakok részére táncanfolyam kezdődik. Kossuth u. 11.

Alkulcsos betörés fényes nappal a Sas-uccán

A Sas ucca 2. szám alatt levő Golenczky fűszer és gyarmatáru üzletbe ismeretlen tettesek vakmerő módon alkulcsos betörték. A betörés fényes nappal, délután 2—3 óra között történt, amíg az üzlet tulajdonosa és a személyzet ebédelni ment.

A betörő a kasszából 400 pengő készpénzt, azonkívül eddig meg nem állapított mennyiségű különböző árukat vitt el.

A betörést az ebédidő befejeztével visszatérve az üzletbe, nyomomban felfedezték és megtették a feljelentést a rendőrségen. A helyszíntre kiszállt detektívek megállapították, hogy a tettes a helyzettel ismerős egyén lehetett, aki kieste,

amikor az üzletet a déli órákra bezárták és ezt az időt használta fel tettenek végrehajtására. A detektíveknek sikerült több olyan nyomot biztosítani, melyeknek alapján a tettest rövidesen kézrekerítik.

Mivel a Golenczky Ferenc nagykereskedő kárára elkövetett betörés alapján az a gyanuja a rendőrségnek, hogy a tettesek hasonló módszerrel máshol is megkísérlik az ebédszünet alatt a betörést, felhívja a kereskedők figyelmét, hogy a nappali órák alatt is zárás idején zárják le a redőnyt is üzletükben és tegyék meg az esti zárásakor szokásos biztonsági intézkedéseket.

— Az egyetemes imahét keretében ezen a héten az evangélikus tanácsteremben imaórákat tartanak minden este 5 órakor az evangéliumi világszövetség által kitűzött tárgyakról szóló Irás-magyarazattal. Vezető dr. Pass László.

— Harminckétfélmillió ruházati darabot és 376.000 sítalpat gyűjtöttek eddig Németországban. A keleten működő betegápolónővérek részére sok értékes hermelin és perzsa bundakabátot ajánlottak fel.

— A bresti polgármestert és városi tanácsot felfüggesztette hivatalától a meggyfőnök további intézkedésig a Német TI párisi jelentése szerint. A felfüggesztés okát nem közlik.

— Szokatlanul erős hideg van Dél-Olaszországban. — Apuliában Murgia dombos vidékén, nagy hóesés van és a hőmérséklet —6 fok, ami ezen a vidéken egészen szokatlant.

— 35.000 ember fagyott meg és pusztult éhen Sanghaj uccán az elmúlt évben, most közzétett hivatalos adatok szerint. Az elpusztultak nagyrésze koldus volt.

— Létrán akart megszökni a raziázó detektívek elől Apró Mária kitiltott budapesti leány. — Egy rendőr utána ment és mikor hat méter magasban voltak, a leány a rendőrt megragadva, magával rántotta. A leány csuklóját törte, a rendőrt vastag bundája megvédte és csak kisebb sérüléseket szenvedett.

— Az Olasz Kultúrintézet szombaton 10-én tartja idei első koncertjét a Poltronieri vonónégyes közreműködésével a zenedélután este 8 órakor. Belépődíj nincs. Jegyek átvehetők Hatvan ucca 2. I. emelet.

— Tűzharcos fősoport folyó hó 11-én 10 órakor saját otthon helyiségében tartja évi tisztújító közgyűlését. A bajtársak feltétlen megjelenését kéri a jelölt bizottság.

— Az Olasz Kultúrintézetben a régi hallgatók számára 7-én kezdődik a tanítás. Kezdeknek új tanfolyam nyílik január hónapban. Tandíj nincs, beiratás 5 P. Erdeklődés Hatvan u. 2. I. emelet.

— A Déri-múzeum és fiókinézményei ma délelőtti 11—1 óráig a szokásos belépődíjak mellett nyitva, a Közművelődési Könyvtár egész nap zárva.

— A debreceni törvényszéken a téli szünetben csak sürgős esetekben és árdragítási ügyeket tárgyalnak. A debreceni törvényszéken január elsejével a téli szünet kezdetét vette és két hétig csak sürgős ügyekben és árdragítási perekben tárgyal a bíróság. A szünet nem azt jelenti, hogy a bíróság nem dolgozik, ügyszólván egész nap hivatalban vannak, az elmúlt év anyagát dolgozzák fel, most készül a statisztika a munkáról, melyet a debreceni törvényszék az 1941-es esztendőben elvégzett.

— Budapestén a Széchenyi ucca 82. számú ház kapujába egy kézitáskát tettek. A táskában egy megfojtott csecsemőt találtak. A rendőrség erélyes nyomozás indított a csecsemőgyilkos kézrekerítésére.

x Dr. Dickmann Sándor orvos, Mester ucca 45., katonai szolgálatából visszatért, ismét rendel.

— Horvátországban felemelkedt az újságok áráta. A példányonkénti ár eddig két kuna volt, most három lesz.

— Garai tánciskolájában január 8-án táncanfolyam kezdődik, ma délután és este ösztán.

— Zsindely Ferenc államtitkár édesanyja meghalt. Férje Komárom utolsó magyar törvényszéki elnöke volt a cseh megszállás előtt időben.

— Kemény Jolly (Budapest-Szenc), Farkas Miklós (Budapest-Debrecen) eljegyezték egymást.

— Lepsényben száz éves lett újkör Dobsa János volt kisbíró, aki még jóerőben van és nagyokat iszik a jó borból, ha kerül asztalára.

— Párisban két újabb merénylet történt. A katonai parancsnok elrendelte az éttermek, mozik, színházak vasárnap való zárvatartását. A megszálló csapatok által igénybe vett épületek előtt lezárták a forgalmat.

— Megölték és kirabolták Pacsérón Sas József 60 éves kereskedőt és feleségét. Ismeretlen tettesek fejsszével verték agyon az idős házaspárt és minden értékét elvitték. A házban egyedül lakott a házaspár és nem tudták megállapítani, hogy mit raboltak el.

— Két nagykanizsai áruház tulajdonost internáltak árdragító visszavétel miatt. A rendőrség intézkedése alapján került Singer Pál és Singer Sándor az internáló táborba.

— A szolnoki honvédek hazatértek a szovjet harcstérrel és ünnepélyesen fogadták őket vasárnap Szolnokon. A csapatok különösen a Dnyeperen való átkelésnél teljesítettek igen nagy szolgálatot és megkapták a német hadvezetőség legmagasabb elismerését.

— Budapestén kétnapos razzia volt, melynek során 440 gyanús embert állítottak elő a kapitányságokra. A toloncházba 259 ember került.

— Szerbia német katonai parancsnoka elrendelte, hogy minden zsidó vagyont be kell jelenteni, azokat az értékeket is, melyeket megőrzésre vettek át. Azok, akik zsidót rejtgetnek vagy zsidó vagyont őriznek halálbüntetést kapnak és vagyonukat elkobozzák.

— Bartalls tánciskolájában 7-én este táncanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartallistól tanul.

— A nagy havazás miatt megszakadt a vasúti összeköttetés Törökország és Bulgária között. A havazás tovább tart.

— Hírdetmény. Értesítem a város közönségét, hogy folyó hó 6-án, kedden a város közlekedési ügyosztályának körzeti és központi irodáiban délelőtti 9 órától 11 óráig lesz hivatalos óra. Polgármester.

— Elloptak egy értékes szőnyeget a Péterfia ucca 4. szám alatt dr. Kovács Lajostól. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

FARKAS kértészeti virágüzlete
Kossuth u. 17.
Telefon: 32-46.
Legolcsóbb termelői árak

Jelentkezzenek az amerikai állampolgárok!

A debreceni rendőrkapitányság idegenellenőrzési osztálya felhívja a Debrecenben tartózkodó amerikai állampolgárokat, hogy útleveleikkel, irataikkal 48 órán belül jelentkezzenek a rendőrkapitányságnál, Kossuth ucca 20. szám, I. emelet 63. számú szoba.

Égő cigarettával a szájában eladta, az úgy meggyulladt és a füst megölte

Tragikus haláleset történt Timár községben. Dr. Riczu János késő éjjel illuminált állapotban érkezett lakására. Lefekvés után cigarettázott az ágyban. Riczu János égő cigarettával a szájában elaludt, az ágyban az égő cigarettától meggyulladt. Az ittas ember azonban a füstre sem ébredt fel és így történt, hogy Riczu Jánost a tüztől keletkezett füst megölte. Reggel 5 órakor a lakásból kitóduló füstre figyelmesek lettek a szomszéd lakók, bementek Riczu Jánoshoz, akit már holtan találtak. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen ember a füstben megfulladt.

x A „Szárnyaskerek“-ben (Hunyadi ucca 9.) 6-án táncanfolyam kezdődik.

— Besurranó tolvaj 120 pengőt lopott Szabó György Csapó uccai cukrász nyitvahagyott üzleti kasszájából. A rendőrség nyomában van a tettesnek, aki egy fiatalkorú suhanc és zsákmányával Józsa irányában szökött meg.

— Öngyilkosságot kísérelt meg Bánis Magda fiatal gyárimunkásnő, aki a Hatvan ucca 61. szám alatt lakik. A mentők a klinikára szállították, ahol ápolás alá vették és megmentették életét. A fiatal leány a Méliusz téren mérgezte meg magát. Azért szánta el magát a halálra, mert meguntta az életét. A leányt eszméletlen állapotban vitték a klinikára és még ott is csak húzamosabb idő múlva tért magához.

— Felakasztotta magát Püspök-ladányban Szilágyi Lajos 27 éves ottani lakos és mire tettét észrevették, meghalt. A temetésére engedélyt adtak. Öngyilkosságának okát még nem tudták biztosan megállapítani, a csendőrség folytatja a kihallgatásokat.

— Ékszer loptó a besurranó tolvaj. Juhász Jánosné, Homok ucca 142. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki távollétét felhasználva, lakására besurranó és zárt szekrényéből aranyórát és egy arany láncot 250 pengő értékben ellopta.

— Halálragaszt a hófúvásban a vonat egy hatgyermekes földművest. Uzsok közelében, a csorbadombi híd előtt borzalmasan összeroncsolt férfi holttestére bukkantak. Megállapították, hogy Krupa Mihály 42 éves földműves, hat gyermek apja az áldozat, aki valószínűleg a nagy hófúvás miatt nem vette észre az Uzsokról Csap felé haladó vonatot, amely elütötte. A jelek szerint a vonat elkapta Krupa Mihály lábát; a szerencsétlen ember a mozdony kereké alá került, amely egyidejűleg magával vontatta. Sem a vonat személyzete, sem az utasok nem vették észre a balesetet. A szerencsétlen földműves agyalapi- és gerincvelővel, valamint mellén és végtagjain szenvedett súlyos sérüléseket, úgyhogy szörnyethalt.

Kollár Lajos
órás mester, ékszerkereskedő
Márkás és antik órák
eladása, precíz javítása
Kossuth ucca 4. sz.

GYÁSZROVAT

Özv. Papp Lajosné született Sívágó Erzsébet életének 81. évében elhunyt. Temetése ma délelőtt 11 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből református egyházi szertartással. Elhunyt a Benyáts, Kubay, Leskó, Papp, Vecsey, Szöllösy, Lábos, Szük, Varga, Somogyi, Mészáros családokat borította mély gyászba. Lakás: Péterfia ucca 11. Temetését Fehértői vállalata végzi.

Özv. Öry Jánosné született Kerekes Zsuzsanna élt 79 évet. Temetése ma délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozóterméből református gyászszertartással. Lakás: Toroczkói ucca 6. Temetését Fehértői vállalata végzi.

Ifj. Dorogi Károly élt 22 évet. Temetése ma délután 2 órakor lesz a köztemető III. ravatalozóterméből református szertartással. Lakás: Nagyváradi ucca 30. Temetését Fehértői vállalata végzi.

Antal János közművesgéd élt 67 évet. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozóterméből református szertartással. Lakás: Jánosi ucca 89. Temetését Fehértői vállalata végzi.

Szabó Lajos ny. ref. lelkész 86 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a köztemető díszravatalozójából. Pusztai temetkezési intézet.

Özv. Id. Balla Kálmánné Zimonyi Emma 84 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a köztemető II/a ravatalozóterméből. Lakás: Vigkedvű Mihály ucca 60. Temetését Bartha vállalata végzi.

Id. Farkas János közműves 59 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a köztemető II/a ravatalozóterméből. Lakás: Keresztvári ucca 53. Temetését Bartha vállalata végzi.

Borbély Józsi csecsemő temetése kedden délelőtt 11 órakor lesz az alagsorból református szertartással. Csúrka temetkezés.

Id. Radetzky Józsefné Jobbágy Eszter temetése szerdán félnyolc órakor lesz a díszravatalozóterméből ugyanakkor exhumált fia és szülei hamvaital. Lakás: Cegléd ucca 16. Gebauer cég rendezi.

Vitéz Kovács Barna honvédezedes temetése kedden félnyolc órakor lesz a díszravatalozóterméből. Gebauer cég rendezi.

Bukovits Istvánné Németh Ida temetése kedden félhárom órakor lesz a köztemető II/b ravatalozójából. Lakás: Főth Árpád ucca 14. Gebauer cég rendezi.

Ötvös István bányafelügyelő temetése csütörtökön félkét órakor lesz a II/a ravatalozóból. Lakás: Vargakert ucca 6. Gebauer cég rendezi.

Exhumálás. Ertesítjük rokonainkat, jobarátainkat és ismerőseinket, hogy szeretett jó férjem, gyermekeim, illetve édesapánk és testvéreink porrészeit szerdán déli 1 órakor a Várd uccai temetőből a köztemetőben lévő új családi sírhelyünkre szállítatjuk át. Özv. Szilágyi Józsefné és gyermekei, Teleki ucca 65. Gebauer cég rendezi.

Elhunyt Sterbinszky László nyomdász 62 éves korában hosszas és súlyos betegeskedés után. Az elhunyt kiváló szakmunkás volt, 50 éves jubileumát a múlt év november 9-én ünnepelte a debreceni nyomdászok. Halála mély részvétet keltett kartársai, nagyszámú ismerősei és tisztelői körében. Halálát feleségén és fián kívül nagyszámú rokonság gyászolja.

Negyven svéd önkéntes utazott Finnországba az Arkturus gőzösön. Valamennyien résztvettek már az előző finn-szovjet háborúban is.

Lópatkólas

és mindennemű kovács, kerékgyártó munkát — új szekerek készítését — ismét vállal és napi áron szakszerűen végez: ifj. Varjassy Imre kovács és kerékgyártó műhelye, Eötvös u. 18. szám. — Telefon: 11-18.

x **Gazdáljak táncvizsgája** a Koronában 10-én, szombaton lesz megtartva. Schaff táncbanár.

— A „Magyar Szárnyak” újévi száma a szokásos gazdag tartalommal és képanyaggal most jelent meg. A lap felhívását most is vitéz Horthy István írta, aki repülésügyünk szolgálatára hívja fel a magyar ifjúságot. Sok érdekes cikk teszi változatosabbá a lapot.

x **Gumiclip és csizma, zippzár javítás** olcsón, jól. Kovács, Deák Ferenc u. 3.

— **Autóeladási tilalmat léptettek életbe az USA-ban** az új szabályozásig, mely a vásárlást erősen korlátozza és szigorú feltételekhez köti.

x **Schaff tánciskolájában**, a Koronában az új tanfolyam megkezdődött, beiratások még péntekig elfogadtnak.

— **Aranyleletre bukkantak a szentesi avar temető feltárt sírjaiban.** Főleg aranyozott szerszáműszeket találtak nagy számmal.

— **Megkezdte a Brammer-per tárgyalását a budapesti törvényszék.** A nagy port felvert árdragítási ügyben szerdán hirdetnek ítéletet.

— **Behívták a braziliai szabad-ságot tengerészeket** szolgálat-tételre.

x **Jéppálya** Csapó 61. nyitva tréne-rek, felnőttek és gyermekek részére, korcsolyák és műkorcsolyák eladása, javítása, élezése, kiköcsönzése cipő-vel.

— **Szigorúan büntetik a mezei lopásokat**, hogy biztosítsák a termények hiánytalan betakarítását. Ugyanis sok gazda kénytelen volt idő előtt betakarítani terményét, mert tartott a mezei tolvajoktól.

— **Gyufa- és öngyújtónélküli tüzszerzőt talált fel négy marosvásárhelyi diák.** Az öngő cigarettá magától gyullad, ha szájba veszik oxidálódási folyamat következtében.

— **Ezernyolcszáz munkás dolgozik a főváros uccáit elborító hó eltakarításán.** Debrecenben az eddigi havazás nem tette szükségessé külön munkaerők felvételét az illetékes hivatal tájékoztatója szerint.

— **A műselyem bevált, az üveg-cérna megbukott a gyárak pót-anyagkiszárlate során.** A varrás helyén ugyanis a szövet kitörik és kellemetlen szúrást okoz.

— **Ötvenezer holdon termelnek az idén kendert** az ipari növények vetőterületének fokozására indított akció során.

— **Zár alá vették a kutya- és a kecskebőrt** az Anyaggazdálkodási Hivatal január 2-iki rendelete értelmében. Ezeket a bőroket a jövőben csakis a bőripari bizottság engedélyével szabad kiszolgáltatni.

— **Kisemberek nyerték az erdélyi nyeregyűlésen 50.000 pengős nyeregyűlést.** A január 2-án megjejtett első erdélyi nyeregyűlésen az 50.000 pengős nyeregyűlést két kisember nyerte, akiknek egyenkint 100 pengős kötvényük volt. Az egyik a budapesti BSZKRT kocsivezető lakatos, a másik egy budapesti HÉV pályamester.

— **Az áthárítások költség-számitásának egyszerűsítését** kéri a kézműiparosok az ipartestületek útján.

— **Összeesett a Ferenc József úton** egy ismert népzene-sz. Buga Lajos 60 éves klarinétos népzene-sz. Erzsébet uccai lakos tegnap délután a Ferenc József úton a vármegyháza előtt összeesett. A mentők lakására szállították, ahol az eszméletlen férfit kezelés alá vették. Állapota súlyos, összeesésének okát eddig nem tudták megállapítani.

S P O R T

18-as létszámot kér az NB I-ben Szeged

Az MLSZ karácsony előtt felhívással fordult az egyesületekhez, hogy közöljék véleményüket az MLSZ múltévi működéséről. A válaszokból kiderült, hogy valamennyi egyesületünk elégedett a létszámemeléssel, sőt a Szeged javasolja, azt 18-ra felemelni azzal az indoklással, hogy több mérkőzésen nagyobb bevételt lehetne elérni, a sportnak pedig további országos jellegű kiterjesztését jelentené ez.

Mi már tavaly májusban, amikor a 16-os létszám is még kérdéses volt, a Délvidék visszatérése után rámutattunk arra, hogy a megnagyobbított országhoz szükséges egy nagyobb, 18-20-as létszámú NB I., melyben már a most folyó bajnoki évben helyet kaptak volna a nagy vidéki sportcentrumok: Debrecen Pécs csapatai is. Ugy látszik, lassan egyesületeink is belátják, hogy a közönséget igazán komolyan csak a bajnoki pontokért folyó küzdelmek érdeklik és ma, amikor külföldi mérkőzést alig lehet játszani, lényeges ügy sport, mint anyagi szempontból, hogy az egyesületeket kellően foglalkoztassák. Decemberben rendezhet még jó idő van és egész újjévig lehetne bajnoki mérkőzéseket játszani, a nyári idény befejezését is egy egész hónappal ki lehet tolni és egy hónapi pihenő után kezdeni az új bajnoki évet. A 18-20-as létszámú NB I., melyben Debrecen, Pécs, Szombathely stb. csapatai helyet foglalnak — országos sportterdek.

A DVSC sporttelepének híre Budapest

Budapestben már híre jár annak, hogy milyen remek sporttelepe épül a DVSC-nek. Opatá edző, aki Debrecenben töltötte az ünnepeket, beszélt a fővárosi sportkörökben:

— **Pompás sportsarnok** épül a DVSC pályán. A 38 x 48-as méretű fedett játéktér körül 12 öltöző, olvasó, társalgó és több irodahelyiség húzódik meg. Az egyemeletes épület már háromnegyedrészben készen van. A labdarúgó pályáról 240 vagon salakot hordtak el és helyére 320 vagon termőföldet szállítottak a füvesítéshez. Nyolc helyről lehet öntözni a pályát és nyolc helyen folyhat le a víz. Ezenkívül edzőpályát is kaptak a debreceniek és azt is füvesítették...

Majd busan hoztátette Opatá Zoltán:

— **Es még nincsenek is az NB I-ben...**

Darai az Európa Bajnokságra indul magyar válogatásban

Darai Frigyes mérkőzésének volt a legnagyobb sikere az Európa Bajnokságra válogató ökölvívversenyen Budapestben. Darai óriási tehetsége megihódította a budapesti közönséget és az élete legjobb formájában levő, vele nem egy súlycsoportú Frigyesztől alig szenvedett vereséget. A harmatsúlyú második helyért Darai a BVSC Horváthjával mérkőzött. Horváth nem bírta a debreceni fiú iramát, ütéseit és már a második menetben feladta. Harmatsúlyban így kimegy Darai DTE Boroszlóba, Bogács WMTK-val együtt. — Frigyes viszont a nehézsúlyban indul.

A DVSC megkezdte tornatermi edzését hétfő délután. A csapat hetenként háromszor fog edzést tartani 16-ig, amikor először mennek ki pályára. A csapatot hamar játékba akarják hozni, hiszen február 1-én már a Nagyba-

DEBRECZEN

9. OLDAL
1942. I. 6.

nyal SE-vel, február 8-án a Szolnokkal vagy Dimávaggal akarnak játszani, 15-én pedig Magyar Kupa mérkőzés előzi meg a bajnoki rajtot.

A héten tartják meg a bajnokság sorsolását Budapestben. A DVSC szeretné, ha a tavaszi idény elején kapná a nehezebb ellenfeleket, a nagy riválisokat, nem pedig a végén, mint az ősszel.

Közgazdaság

Debreceni állatvásárok

A sertésvásárra felhajtottak sovány sertést 197 darabot, eladtak 112-öt. Árak: süldő 190—350, választott malac párja 60—80-ig.

A lóvásárra nem volt felhajtás. A marhavásárra 50 darab szarvasmarhát hajtottak fel, eladták 32 darabot. Árak: közepes vágómarha 95—115, borjú 136—142. Irányzat lanya.

Arverési hírdetmény. 1851—1941 VII sz. Alulírott hatósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a debreceni kir. járás-bíróság 1940 P 12. sz. végzésével 135 P fillér és járulékal iránt, dr. Mitrovics Tibor debreceni ügyvéd által képviselt Lehotay Pál végrehajtató javára végrehajtást szenvedők ellen elrendelt végrehajtás során bíróság lefoglalt és ki nem igényelt 1239 P fillér becsértékű ingókra az árverés (fenti tőke, hátr 135 P fillér, ennek 1939 év október hó 1. napjától 5 százalékos kamat és P fillér megállapított és az ezután költés, illetve a törlesztett összegek levonása után) a még fennálló tartozás behajtása végett a helyszínre, Debrecenben, a zsbivasártérre, 1942 évi január hó 7. napjának délelőtt féltíz órájára, ki nem szállítás esetén folyt. Miklós u. 45. sz. alatt 1942 január hó 7. napjának délután 1 órájára kitűztetik, amikor a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsárón alul is eladotnak az 1940 Pk. 20.964. sz. végreh. jkvb. 1—36 t. a. lefoglalt: bútorok, ezüstművek, zongora, szőnyeg, rádió, és egyéb ingók. Debrecen, 1941 évi dec. hó 8. napján. Király Béla kir. bir. végrehajtó. P. H.

HIRDETÉMÉNY az ebek bejelentéséről és az ebadó befizetéséről is 1942 évre. Felhívja a városi adóhivatal az ebirtokosokat, hogy az érvényben levő ebirtokosok számára a 6 paragrafus alapján ebeket 1942 január hó 31-ig feltétlenül jelentésk be. A bejelentés a szabályrendeletnek megfelelően az ebirtokosa által sajátkezűleg aláírt bejelentőlapon történik. Bejelentés az ebirtokos lakása szerinti könyvelési csoportnál a hivatalos órák alatt, délelőtt 8—12 óráig díjmentesen kapható s kitöltés után ugyanott adandó be is. A bejelentőlap minden rovata pontosan, a valóságnak megfelelően, tintával, olvashatóan kitöltendő ki. A bejelentés elfogadása és az ebárca kiadása minden ebe csak a reávonatkozó veszteség eleni oltási igazolvány felmutatása mellett eszközölhető. A kiszolgáltatott ebárca és ebadó nyugta a várható helyszíni ellenőrzés céljából gondosan megőrzendő. Vadászbefizetés vadászbefizetéssel, patkányfogó eb fajtája hatóságilag állatorvosi bizonyítvánnyal, magyar fajtájú eb fajtája csak ebirtokosnyvi kivonattal igazolható. Az igazoltványokat a városi adóhivatal visszatartja s a kivetési iratoknál helyezi el. Befizetések a végleges kivetés megtörténteig a contó teljesíthetők. A bejelentések elmulasztása kihágást képez. Városi adóhivatal.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Jánossy magánnyomozó, Virág u. 21. Tel.: 23-78. Több évtizedes gyakorlattal megfigyelést és nyomozást bizalmasan és előnyösen vállal. 1291 3. 10

Gálócay legrégibb magánnyomozó megfigyelési, nyomozási diszkrét, eredményesek. Zöldfa 3 T.: 28-72. 942 1. 15

LEVELEZÉS

Két fiatal csinosnak mondott leány szórakozó partnereket keres. „Dolgozó” jelige. 1240

ALKALMAZÁST nyer férfi

Kereskedelmében érettségizett gyakornokot keresünk. Ajánlatok személyi adatokkal „Bankgyakornok” jellegére kiadható. Géprók (géprónók) c”nyben. 993

Egy ügyes fiú, ki pékségben már volt, kifutónak azonnal felvétetik. Szalay sütőde, Csapó 73. 1267

Megbízható árukihordó jó bizonyítványokkal azonnal felvétetik. — Honig, Rákosi J. 4. 1282

Bleiklizi tudó erős fiú kifutónak azonnalra felvétetik. Vörösmarty 2. 1254

Gyermek munkást fér-
fiszabóságba felveszek.
Tóth László, Csapó 12.
1280

Gyors. és gépirót fel-
vesznek Pécsi és Pap
üggyvédek, Iparkamara.
1220

Fiatal erős fiú minde-
nesnek felvétetik. Csa-
pó 16. Keresztépület.
1221

Podrászegéd azonnal
beléphet állandó mun-
kára. Szabó, Erzsébet
48. 12

Kifutó, megbízható, jó
családból való, felvéte-
tik. Golenczy, Sas 2.
1272

Egy kifutófiú, aki ke-
rékpározni tud, pékség-
be felvétetik. Csapó
101. 1239

Az Ugocsa várme-
gvel Közjóléti Szö-
vetkezet mérlegké-
pes

könyvelőt keres

azonnali belépéssel.
Ajánlatok a Szövet-
kezet címére Nagy-
szőlőre küldendők

Jómunkás fodrászegé-
det, tanuló felveszek.
Kiss, Csapó 37. 1266

Üvegességét, nőlelt,
heti 40 pengővel Fel-
vidékre keresek. Ér-
deklődni Pusztaynál,
Kálvin tér 5. 1273

ALKALMAZÁST nyer nő

Gyermek tanulóleány fize-
téssel és kifutóleány
felvétetik. Hein Matild,
Piac 38. Kalapszalom.
1227

Péztárkezelőnek, aki
teljes jó gépiró, felve-
szek. Horváth Sándor,
Hunyadi 18. 1235

Gépirásban, irodai teen-
dőkben gyakorlott ke-
resztény gépiró fel-
veszek. Ügyvédi iroda,
Miklós 20. 1262

Gyors- és gépirónőt

azonnali belépésre
keresünk. A gépirás-
ban tökéletes és
irodai teendőket
jártassággal bírók
előnyben részesül-
nek. Kézírásos aján-
latokat a fizetési
igények megjelölé-
sével „Állandó” je-
ligére a kiadóba
kérünk

Kifutóleányt, nem is-
kolakötelest, felveszek.
Szent Anna 5. Fazekas-
né. 1263

Kisasszony, jó kézírású
azonnalra kerestetik. —
Pataky, Péterfia 53.
1270

Hűgyfodrász kisasz-
szonyt, jómunkást és
tanulóleányt felvesz
Soltész, Nap 27. 1274

Kifutóleány felvétetik
szabóüzletbe. Végh, Vár
1. 1264

Manikűrös kisasszony,
jómunkás, azonnal fel-
vétetik Casino fodrász-
nál, Kossuth 1. 1265

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Jól főző, minden szaka-
csnó tanyára nagy fi-
zetéssel felvétetik. Cím
a kiadóban. 727 vv.

Bejáró takarítóleány
felvétetik. Dr. Révész,
Piac 77. Jelentkezés
10-től. 13

Bejárónő felvétetik. —
Szappanos 25/b. Gaval-
lér. 1244

Fiatal leány délelőttre
felvétetik. Autosyphon
üzlet, Szent Anna 5.
1247

Mindenes főzőnőt azon-
nali belépésre keresek.
kéttagú családdhoz. Ma-
goss György tér 27. Bal-
oldal. Jelentkezés dél-
előtt. 1256

Megbízható bejárónő
felvétetik délelőtti órá-
ra. Kossuth 16. Kereszt-
épület. 1201

Fiatal takarítónőt keres
felvétetik délelőtti órá-
ra. Mihalicz házban.
1203

Jobb leány kerestetik
azonnali belépésre min-
denes szobaleánynak
hosszú bizonyítvánnyal.
József kir. herceg 27.
1210

Megbízható minden-
es leányt azonnal felve-
szek. Moskovits, Külső,
Vásártér 16. 1281

Gyógyszertárba takari-
tónőt jó bizonyítvány-
nyal azonnal felveszek.
Hatvan 66. 11

Jól főző gazdasszonyt
vagy szakácsnőt és idő-
sebb szobaleányt keres
Bodorné Nyiregyháza-
ra. Jelentkezés Csapó
1. III. 2. Ballépcső. 1226

Fiatal bejáróleány fel-
vétetik. Mester 21. 1237

Mindenes bejárónőt jó
bizonyítvánnyal felve-
szek. Jelentkezni Piac
77. Házmesternél. 1269

Bejárónőt keres azon-
nali belépésre Ráczné.
Ferenc József út 38.
1228

Háztartási alkalmazott
mindenes bentlakó, —
vagy bejáró azonnali
belépésre kerestetik. —
Péterfia 61. Gyógyszertár-
ban. 1277

Jól főző minden bejá-
rónőt keresünk egész
napra. Kassa út 22.
1276

AJÁNLAT

Függönyöket, csipkesző-
vetet, klópl anyagokat,
klópl betéteket olcsón.
Rothermere u. 36. szám,
keresztépület. 1231 1. 21

Korcsolya 5 pengőtől,
villanykörtecsere 30 fillé-
r. gramofonlemez-
csere, díszlámpák. —
Bíró, Hunyadi 22.
309 3. 24

Órajavitást vállalom, s
ócska órákat veszek. —
Schiffmann, Vendég u.
7. sz. kisállomásnál.
1942 11. 3.

Fonásra alkalmatlan
anzoraszörből női és
terli kalapot készít Ka-
lapápar, Széchenyi 7.
901 6. 30

Tudatalmazott. Keresem
csodálatos miniatűr lakás-
lakásán miniatűr ké-
szüléken bemutatja:
Nagy Béla hajdúme-
gyei képviselője, Árpád
tér 38. Telefon: 17-87.
1257

Karácsonyra drapériás
függönyöket 15 P-től,
csipkeszővet, klópl-
anyagokat, maradék be-
tétet olcsón. Rother-
mere 36. keresztépület.
1231 1. 21

Vendéglők, kávéházak,
cukrászdák, tantermek,
üzemek részére szerel-
tesen „Góliát” Ter-
má-t. 1258

Aranyat, ezüstöt, bril-
liánst magas áron vesz
Pollák Endre éksze-
részt, Hatvan 2.
1869 3. 20

Használt varrógépek, s
gépkatrészek minden
géphez. Javítások fele-
lősséggel, vétel, csere.
Eisenberger, Csapó u.
101. 1501 1. 25

Hideg a fürdője? Kony-
hája? Lakoszobája?
Szereltesen azonnal
„Terma” hőszórót. 1259

Legelősebben fest, tisztít,
Weisz, Arany János
ucca 29. sz. 1941 vv

Számos bajjára meghoz-
za biztos gyógyulást
különleges haskötőim.
Kiss Béláné, Kossuth
59. 687 1. 11

Vászon fehér, színes,
paplanlepedő, alsólepedő,
és inlet eladása Szent
Anna u. 22. I. e. 5. dél-
után 2—6-ig 1002

Ne hagyja elfagyni víz-
vezetékét! Szereltesen
azonnal „Terma” ra-
diátor! Különlegesség!
1260

„ERESLET

Aranyat, ezüstöt, drá-
gakövet legmagasabb
árban veszek. Braun,
Csapó 19. 257

Veszek magas áron
használt bútort, sző-
nyeget, lakberendezési
irodabútort, pénzszek-
rényt, zongorát, zálog-
házból kivájtott tárgya-
kat. Csapó 16. Telefon:
13-30. Hívásra jövök.
1222

Jó állapotban levő rok-
kól veszek, nikkelezett
korcsolya, alighasznált,
eladó. Kazinczy 3. 1234

ÉLELMISZER ITAL

Uradalmi fajalma kicsi-
ben és nagyban kap-
ható egész nap. Széche-
nyi 22. 1279

Iskolásleányokat teljes
ellátásra vállalom. —
Szent Anna 34. 1251

Diákot vagy diákleányt
ellátásra felveszek. —
Farkas György, Péter-
fia 25. 1202

PÉNZ

Pénzt házra, földre fo-
lyósítottak, kényser-
kölcson, részvényeket
veszek. Mandel, Péter-
fia 4. 1236

OKTATÁS

Naményi gyorsíró, gép-
íróiskolában kezdő tan-
folyam bármikor meg-
kezdhető. Vasúti ked-
vezmény. Batthyány 1.
878 4. 1

Simai gyors. és gépiró
iskolában állandóan be-
íratkozhat. Piac 73. Ál-
lamvizsga. 1311 1. 11

HANGSZER

Bécsben képzett zong-
gorahangoló lelkiismer-
etes munkát végez. —
Ebenstein, Piac 59.
1917 1. 19

Tangóharmónikát ná-
lam vesz, ingyen tanít-
tatom. Zongorák eladá-
sa. vétele Tanczer, Bat-
thány 1. 1299 1. 10

Zongora, rövid, fekete,
süllyesztett varrógép
sürgősen eladó. Zalog-
ház, Hunyadi 14. 1224

BÚTOR

Minek a fényes kirakat,
amikor olcsóbban vá-
sárolhat mindenféle
lakberendezési tárgyat
udvari bútortüzletem-
ben. Piac 71. 269 3. 25

Hálószobák, ebédők,
kombinált szobák, kony-
haberendezések Sala-
mon bútortüzletében. Jó-
minőség. Előnyös árak.
Hunyadi u. 2. 398 2. 1

Egy díofaszinre fénye-
zett rekamier és egy
szekrény eladó. Hatvan
42. asztalosnál. 1261

ÜZLET MŰHELY
RAKTÁRHELYISÉG

Raktárhelyiségek ki-
adók. Hatvan 35. 1243

KIADÓ LAKÁS
egyszobás

Egy szoba, félkonyha,
spájz, kamara kiadó.
Érdeklődni Rákóczi 26.
1207

KIADÓ LAKÁS
kétszobás

Elcserélném kertészen
villamostól 6—8 perc-
nyire levő két parkettes
szobás, különálló össz-
komfortos lakásomat, s
víz, gáz bent, lakbéré 68
pengő, hasonló, kertésze-
ben levő háromszobás, s
összkomfortos, külön ál-
ló lakással, magasabb
lakbérrel. Ajánlatokat
„Villamoshoz közel” jel-
gére a kiadóba kérek.
439 vv

Kétszobás
összkomfortos rend-
kívül olcsó bérű,
központban levő lak-
ásomat elcserél-
ném nagyobb lakás-
sal. Telef: 12-99.

LAKÁST KERES

Kétszobás modern lak-
ást keres azonnalra
házaspár belterületen.
Cím a kiadóban. 1204

Jobb iparos férfi kvár-
télyba elmenne jobb
családdhoz. Miklós 2.
Engel fodrászat. 1206

Keresek egy vagy két-
szobás lakást azonnal-
ra, vagy 1-ére. Megegye-
zés szerinti összeget elő-
re fizetek. Öv. Rejch-
né, Szilvásvajfalusi 5.
1215

BÚTOROZOTT SZOBA

Különbejárattal bútor-
ozott szoba kiadó. Simo-
nyai út 15. 1249

Központi fűtéses szép
uccai szoba két személy
részére teljes ellátással
kiadó. Cím kiadóban.
1228

Különbejárattal esinosan
berendezett szoba für-
dőszobával olcsón ki-
adó. Simonffy 59. Bal-
3. 1211

VEGYE

Kettő darab bútorozott
szoba kapualatti bejá-
rattal, irodának is al-
kalmos. kiadó. Hu-
nyadi 21. 1278

ELVESZETT

Kulesesomó találtatt
Péterfián. Átvehető:
Nagy, Vasvári Pál 12.
1216

Elveszett 2728. számú,
Kovács István, Kovács
Istvánné, özv. Kovács
Istvánné és Balogh Ka-
talin névre szóló négy
darab zsírjegy. Becsü-
letes megtaláló jutalom
ellenében Nyíl 96 alá
adja be. 1229

Felhívás! Folyó hó
3-án, szombaton este
10 órakor Budapestre
induló személyvonatból
eloptak egy nagy fehér
csomagot és egy nagy
Luse felírású dobozt;
mindenkiben katonar-
uha, köpeny, felszere-
lés, fehéreműek. —
Nyomravezető 50 pengő
jutalmat kap Major
Gyula Debrecen, Szegfü
27. 1232

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Lengyel kabát, alig-
használt, közepetmet-
re eladó Péterfia 28
alatt. 1219

Férfiruhák, kabátok,
szőnyeg megbízásból el-
adó. Vár 4. Házfelügye-
lő. 1225

Eladó jókarban lévő
perzsalábbunda. Megte-
kinthető 11—12 között
Erzsébet 121. 1231

Meleg női télikabátok,
szövetblúz, plüssmuff,
szövetalj jutányosan el-
adók. Csemete 6. Tizen-
egy órától félegy óráig.
1233

INGÓSÁG ELADÁS

Többféle motorkerék-
pár alkatrészt, jutányo-
san eladó. Nagyváthy
Kossuth u. 29. 1937 vv

Alkalmi vétel, hűtőgép,
tűzhelyek, billiárd asz-
talok s egyéb szállodal-
berendezések, asztalok,
szék, evőeszközök stb.
1942 január 5-től 15-ig,
Angol Királynő szálló-
dában, darabonként is
eladók. 576 1. 15.

Tehertelvonó lift alig-
használt állapotban el-
adó. Kossuth 15. 630

Multograph sokszorosí-
tó készülék, teljesen új,
alighasznált, előnyös
áron eladó, Kossuth 15.
1348

Szőnyeg magyar perzsa
105—165 kétszáz-
ötvenért eladó. Cím a
kiadóban. 1241

Varrógép, jókarban lé-
vő, előre, hátra varró,
lérdemelés, nagyszal-
talú férfiszabógép el-
adó, Jósika 9. Kassa út-
ból nyílik. 1242

8 darab új damasz
párnahaj eladó. Meg-
tekinthető Honvéd 8.
Hátul, Szombati Lajos
névre. 1246

Két fotell, szilbunda,
függöny, karniss, esz-
lár, új fűző. Nyíl 119.
1250

Zsírosbűdönök, öntött
vasfazekak, 12 szemé-
lyes afrosz, boroshor-
dók, fotellek, bélet női
keztűfi eladó. Szent
Anna 34. 1252

Eladó redőnyös íróaszt-
al, irodabútor, háló-
szoba, varrógép, Wert-
ham-kassa, automata
billiárdasztal, konyha-
berendezés, háromajtós
szekrény, különféle bú-
torok. Csapó 16. Ker-
esztépület. 1223

Keményfa fűtőlő, szon-
lon eladó. Érdeklődni
Nap 27. Fodrászüzlet.
1275

GAZD. ESZKÖZÖK

Eladó több igás szánkó,
új, Nagy fagegmun-
káló telep, Kishgyesi
út 2. 1245

ELADÓ HÁZ

Eladó Erzsébet ucca
28. számú ház lakó. és
gyárépületekkel. 1248

Úriház eladó Bundi
eloptak egy nagy fehér
csomagot és egy nagy
Luse felírású dobozt;
mindenkiben katonar-
uha, köpeny, felszere-
lés, fehéreműek. —
Nyomravezető 50 pengő
jutalmat kap Major
Gyula Debrecen, Szegfü
27. 1232

Eladó Kút u. 3. szám
2x2 szobás komfortos
családi ház. 1209

Eladó elköltözés miatt
Virág u. 38. sz. ház sür-
gősen. 1241

Eladó ház Péterfián,
nagyjövendelmű, 50.000
pengő. Apafi ucca 143.
számú alkalmi áron el-
adó. Pataky, Péterfia
53. 1271

Eladó ház Péterfián,
nagyjövendelmű, 50.000
pengő. Apafi ucca 143.
számú alkalmi áron el-
adó. Pataky, Péterfia
53. 1271

Eladó Temető u. 12.
számú építésre alkal-
mas házastelek. 1238

ELADÓ FÖLD

18 katasztrális jó föld
Biharban eladó. Érte-
kezni Piac 68. II. em. 3.

130 holdas jó tanyával,
Cserén 32 holdas tanyá-
val, állomás mellett,
mind barna homok.
12 hold fekete föld új
tanyaépületekkel repü-
lőtér hátánál, 8 hold
búzavetéssel, holdja
2400 P. Patay iroda,
Kálvin tér 9. 1230

ELADÓ ÁLLAT

Mangalica kan, mező-
hegyesi állami bírtokról
hozott 23 hónapos, el-
adó, vagy kettő darab 8
—10 hónapos jőfajta
kannal elcserélhető. Cím
a kiadóhivatalba. 935 vv

Óriás belga nyúl, anyák
és választásiak eladók.
Cím a kiadóban. 1283

Angóratenyészetemből
20 ivarérett emse és
prima gyapjú eladó, —
Werbőczy 6. 1212

4 darab tenyészjuh, 3
jerke, 1 kos, 1 juhász-
bunda, 15 választott
malac eladó. Bellefő
433. 1217

Szerkesztésért felelős:
PALFI JOZSEF
Kiadóért felelős:
193. SZIGETHY GYULA
igazgató

Kiadja és nyomja a
RISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Feltételek nyomdavezető
SZIGETHY KÁROLY